



SVĚTLO



TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

39. ČÍSLO / XVII. ROČNÍK

10 Kč • 0,40 € / 12,05 Sk

27. ZÁŘÍ 2009

Z obsahu:

Svatý Petr Damiani

Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci
9. září 2009
- strana 2 -

**Benedikt XVI. -
estét víry**
Martin Lohman
- strana 5 -

**Dubček řekl: „Někdo
nebo Něco mi pomohlo“**
Kardinál Giovanni Coppa
- strana 6 -

**Slova Pia XII.
před 65 lety**
28. září 1944 k českým
krajanům v Římě
- strana 6 -

**V domě mého Otce
je mnoho příbytků**
Papež Pius XII. - velká
osobnost 20. století
- strana 7 -

**Don Bosco
s papežem a pro papeže**
Galerie svatých kněží
- strana 8 -

Formace ke kněžství
Mezi sekularismem
a modely Církve
- strana 10 -

Pán Ježíš o svých kněžích
Kněz je pro duše
a patří duším
- strana 12 -



Program návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v České republice na str. 4

Vtěchto středních katechezích hovořím o některých velkých postavách Církve od jejího vzniku. Chtěl bych se dnes zastavit u jedné z nejvýznamnějších postav XI. století, svatého Petra Damianiho, mnicha, milovníka samoty a současně neochvějného muže Církve, který se osobně angažoval při reformě Církve, kterou zahájili papežové jeho doby. Narodil se v Raveně v roce 1007 ve vznešené, ale zchudlé rodině. Stal se oboustranným sirotkem a jeho mládí nebylo ušetřeno nouze a utrpení, i když se jeho sestra snažila být mu matkou a jeho starší bratr Damián ho adoptoval jako svého syna. Právě proto je pak nazýván Petr Damiani. For-

mace se mu dostalo ve Faenze a pak v Parmě, kde ho nacházíme již jako pětadvacetiletého v roli učitele. Kromě dobré erudice v oblasti práva nabyl také značné dovednosti na poli spisovatelství – ars scribendi – a díky své znalosti velkých latinských klasiků se stal „jedním z největších znalců latiny své doby, jedním z největších spisovatelů středověké latiny“ (J. Leclercq, Pierre Damien, ermite et homme d'Église, Řím 1960, s. 172).

Vytříbený mistr slova

Vyznamenal se jako autor nejrůznějších literárních dru-

Svatý Petr Damiani

hů: od dopisů až k řečem, od životopisů světců k modlitbám, od básní až k epigramům. Jeho cit pro krásno ho přiváděl k rozjímání o světě. Petr Damiani pojímal vesmír jako nevyčerpatelnou „parabolu“, prostor plný symbolů, který je východiskem pro interpretaci vnitřního života a božské i nadpřirozené skutečnosti. V této perspektivě ho kontemplace Božího absolutna kolem roku 1034 přiměla odpoutat se postupně od světa a od jeho pomíjející skutečnosti a uchýlit se do kláštera Fonte Avellana, založeného před několika desetiletími, ale již proslaveného svou

prísností. Pro vzdělání mnichů napsal Život zakladatele svatého Romualda z Raveny a současně se věnoval prohlubování spirituality tím, že vykládal svůj ideál poustevnického mnišství.

Milovník Kříže

Zvláště je třeba hned zdůraznit: poustevna Fonte Avellana byla zasvěcena Svatému Kříži a Kříž se stane křesťanským tajemstvím, které Petra Damianiho nejvíce uchvátí. „Nemiluje Krista, kdo nemiluje Kristův Kříž,“ říká (Sermo XVIII, 11, s. 117), a sám sebe charakterizuje jako „Petrus crucis Christi servorum famulus – Petr, služebník služebníků Kristova kříže“ (Ep 9, 1). Ke Kříži se Petr Damiani obrací nejkrásnějšími modlitbami, ve kterých představuje vizi tohoto tajemství, které má kosmické rozměry, protože objímá celé dějiny spásy: „Ó, blažený Kříži,“ zvolá, „tobě se klanějí, tebe hlásají a tebe uctívají víra patriarchů, zvěsti proroků, soudcovský sbor apoštolů, vítězné vojsko mučedníků a zástupy všech svatých“ (Sermo XLVIII, 14, str. 304). Drazí bratři a sestry, příklad svatého Damianiho kéž podnítí i nás, abychom se dívali na Kříž jako na nejvyšší projev Boží lásky vůči člověku, neboť nám dal spásu. Pro rozvoj mnišského života rediguje Řeholi, ve které silně zdůrazňuje „přísnost poustevníka“: v mlčení kláštera je mnich povolán, aby prožil život v denní i noční modlitbě, v prodloužených a přísných postech; má se s velkodušností cvičit v bratrské lásce a vždy ochotné a pohotové poslušnosti vůči převorovi. V každodenním studiu a meditaci Písma svatého objevuje Petr Damiani mystické významy Božího slova a nachází v něm pokrm pro svůj duchovní život. V tomto smyslu kvalifikuje poustevníkovu celou jako „hovornu, kde Bůh rozmlouvá s lidmi“. Poustevnický život je pro něho vrcholem křesťanského života, je to „vrcholný životní stav“, protože mnich osvobozený od vazeb ke světu a k vlastnímu já přijímá

Pokračování na str. 4

Editorial

Ať už k historickým motivům návštěvy Svatého otce zařadíme 1080. výročí smrti svatého knížete Václava, nebo 20. výročí listopadového převratu, v němž svou roli sehrálo ústřední pražské náměstí, kterému vévodí světčova socha, můžeme z jednoho i druhého pohledu chápat Benediktovu návštěvu jako návrat hospodáře, který přišel účtovat se svými služebníky výnos ze svěřených hřiven. Že jsme takové hřivny dostali v prvním i druhém případě, o tom nemůže být sporu. Záleží na nás, nakolik jsme ochotni a připraveni přiznat sobě i Hospodáři upřímně, jak jsme se svěřeným pokladem naložili.

V papeži bychom měli vidět nikoliv jen osobnost, která tento úřad aktuálně zastává, ale také vyvoleného představitele nejstarší dynastie, která navíc není z tohoto světa, protože byla založena samotným Ježíšem Kristem. Už samotná skutečnost, že existuje nepřetržitě již bezmála dva tisíce let, nemá ve světě obdoby. Jistě by se slušelo, abychom něco věděli o této řadě Petrových nástupců, kterým vděčíme za to, že nám až do dnešního dne uchovali poklad

víry a jedinečný chrám spásy, jakým je Církev. Nebyla to v těch dvou tisíciletích nijak snadná úloha. Instrukce papežství si zaslouží naši úctu i proto, že ačkoliv na její stolec usedlo nejen mnoho skutečných světců a mučedníků, ale také řada služebníků nehodných, kteří Církvě ublížili svým pohoršením, přesto žádný z nich neohrozil její existenci ani svěřenou víru. Kdybychom udělali průzkum, kdo z dosavadních 265 papežů zná aspoň některé do té míry, aby o nich dokázal říct jednu výstižnou větu, asi by seznam těchto jmen nebyl nijak veliký. Přecíst dějiny papežů není záležitost jednoho večera. Každému bych nicméně doporučil, aby si opatřil nebo půjčil např. příručku, kterou vydal Pavel K. Mráček OP pod titulem Příručka církevních dějin (vydal nejdříve Krystal 1995 a pak Matice cyrilometodějská) a přečetl si z ní v klidu místo večerní televize připojený seznam Přehled římských papežů, kde je ke každému jménu připojena krátká a výstižná charakteristika jeho pontifikátu. Je to velice stručný a užitečný přehled světla a stínů na papežském stolci. Pokud o nich něco víme,

nepřivede nás nějaký škodolibý novinář tak snadno do rozpaků. Zdá se, že největší osobnosti svatého života posílal Bůh své Církvě jako papeže právě v době, kdy se nacházela v největších obtížích. Prvních 54 nástupců svatého Petra patří k světcům Církve. Z toho 33 stálo v jejím čele v době prvotního pronásledování a nesvobody a mnozí z nich sami, podobně jako první v řadě Petr, skončili svůj život mučednickou smrtí. Později světců ubylo. V obdobích, kdy by se mohlo zdát, že Církev se nachází, tak říkajíc, na výsluní, setkáváme se naopak na papežském stolci také s trapnými případy pohoršení, mocenskými spory, násilím i politováníhodnými rozkoly. Když náš Pán před svým odchodem k Otci slibil apoštolům, že jeho Církev brány pekla nepřemohou, potvrdil tím ovšem také své předchozí předpovědi o trvalých nástrahách odvěkého Nepřítele. Na dějinách papežství se můžeme nejlépe přesvědčit, že ďáblovo záškodnictví skutečně nikdy neustalo, jen mění a střídá své metody a jejich podobu. Jednou to jsou nejrůznější formy útoku zvenčí, jindy proniká Nepřítel svými intrikami až k samotnému srdci Církve a rozsévá i zde svůj zhoub

Pokračování na str. 13

Pohoršení

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Svádí-li tě tvá ruka ke hříchu, utni ji!

Když ne každý den, alespoň jedenkrát za týden v Den Páně je dobré vzít do rukou Písmo svaté a otevřít se Božímu slovu. Dnes tě zavede nejdříve do tábora Izraelitů, kde se dějí podivuhodné věci. Duch Boží si vybírá z velkého množství ty, kteří mají být nástrojem jeho hlasu. Když je Duch tak blízko, pros jej s čistým a upřímným srdcem, abys měl z jeho návštěvy hojný užitek.

Eldad a Medad prorokují v táboře. Ale jeden mládenec a po něm i sám Jozue to nesou s nelibostí. Ani se příliš nestarají o to, co tito dva oznamují. Případá jim jako pohoršení již sama skutečnost, že tu někdo vystupuje ve jménu Hospodinově. Napadá je jediné řešení: „Zabraň jim v tom! Nechceme je poslouchat.“ Není to dodnes častá odpověď na vystoupení těch, kteří byli povoláni, aby prorokovali? Nebylo by naopak lépe zaujmout Mojžíšův postoj? Moudrý vůdce národa, který by především mohl vznášet námitky, neshledává ve vystoupení prorocké dvojice nic odsouzeníhodného. Naopak: *Kež by Pán z celého národa udělal proroky, kež by dal spočinout na nich svému Duchu!*

K takovému moudrému postoji je však třeba velké duchovní zralosti. Ani apoštolům není ještě dáno, aby smýšleli tak velkodušně. Nemohou přenést přes srdce, že někdo jiný kromě nich se angažuje v oblasti, kterou pokládají za svou výsadu. Domnívají se, jak velice poslouží Pánu, když tomu zamezí. Ale Pán je za tuto jejich neodůvodněnou horlivost nijak nepochváli. Vštíp si do srdce jeho napomenutí: *Kdo není proti vám, je s vámi.* Není to moudrý návod, podle kterého můžeš zredukovat počet svých domnělých protivníků? Dokud vidíš zlo tam, kde není, je to závada v tvé vlastní duchovní optice. Využij dnešního setkání s Pánem, aby ses naučil horlivosti na správném místě.

Zvykl sis pohoršovat se nad tím, co ti vadí. Ale taková tvoje nelibost nemusí být horlivostí pro dobro, ale může pramenit ze sebelásky a sebepřeceňování. Jenomže Pán si přeje, abys svou pozornost obrátil nejdříve jiným směrem. Opravdové zlo vzniká jinde a není přitom vyloučeno, že i ty máš na něm podíl a vůbec si to nepřipouštíš. Pán pokládá za pohoršení to, co přímo otevírá cestu hříchu. Takové pohoršení je tím větším zlem, čím bezbrannější je ten, kdo se stává jeho obětí.

Proto se Pán tak zastává maličkých. Právě oni přijímají z tvého příkladu chování, které nejsou sami schopni rozlišit ani zhodnotit a pokládají je za dobré jen proto, že je vidí u tebe. Uvědomuješ si míru odpovědnosti, kterou z tebe nikdo nesejme? Svůj kritický pohled, kterým zatím podle svého tak nensmlouvavě soudíš všechno kolem sebe, zkus nyní stejně nekompromisně zaměřit na svůj vlastní příklad. Jestliže totiž kdekoliv kdokoliv pokládá s odvoláním na tebe za správné a dovolené to, co je a vždy zůstane před Pánem hříchem, *bylo by pro tebe lepší, kdyby ti uvázali na krk mlýnský kámen a hodili tě do moře.*

Jestliže se ti zdá, že je to nadsázka, je to nejspíše proto, že se z tvého vědomí vytratilo, jak velkým zlem je hřích. Nic neotvírá hříchu více dveře než názor, jako by už žádným zlem nebyl, jako by člověk mohl sám rozhodovat o tom, co je dobré a co je zlé. Není právě taková mentalita tím největším a nejnebezpečnějším pohoršením? Kdo jiný tě může poučit, jak velkým zlem a neštěstím je pro tebe hřích, ne-li právě Boží Syn, který proto sestoupil mezi nás, aby tě vytrhl z jeho otroctví? Není sama jeho oběť výmluvným dokladem, že není většího zla?

Pod tímto zorným úhlem přijímej nyní jeho varovná slova. Nejen hřích, ale už sama příležitost ke hříchu, které se sám tak snadno a lehkomyšlně vystavuješ, je pro tebe větším zlem než ztráta zdraví, nebo dokonce života. Pokud se na to díváš jen z pohledu přítomné chvíle, může se ti zdát taková výstraha nepochopitelná. Ale Ježíš ti s láskou i důrazem vysvětluje, že je tu v sázce mnohem více než jen blaho přítomné chvíle. Jde o to, abys mohl vejít do života, který nebude jen pomíjivým okamžikem, ale nekončící věčností v Otcově náruči. Minout se nenávratně s tímto jediným konečným cílem je nekonečným neštěstím, které Pán stručně, ale výmluvně charakterizuje slovy: *červ, který neumírá, a oheň, který nehasne.*

Svádí tě to přesto, aby ses nad tím pouštl? Spoléháš-li bláhově, že benevolentní lhostejnost, která u tak mnohých zdomácněla, začala platit více než slovo věčného Slova, jenom tím podporuješ a posiluješ panující obecné pohoršení. Není spíše na čase bát se Božího hněvu? Pros Pána slovy Žalmisty: *Pane, chraň svého služebníka před zpupností, ať mě neovládne. Očisti mě od chyb, které jsou mi skryty. Pak budu bez úhony a vyvaruji se velkého hříchu.*⁽¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ resp. žalm 19

Liturgická čtení

1. čtení – Nm 11,25-29

Hospodin sestoupil v oblaku a mluvil k Mojžíšovi; vzal z ducha, který spočíval na něm, a dal ho sedmdesáti mužům starcům. Když na nich duch spočinul, dostali se do prorockého vytržení, ale později se to už nestalo. Dva muži z nich zůstali v táboře, jmenovali se Eldad a Medad. I na nich spočinul duch, neboť byli mezi těmi, kdo byli písemně určeni. Nevyšli však ke stánku úmluvy a dali se do prorokování v táboře.

Tu příběhl jeden chlapec a oznámil Mojžíšovi: „Eldad a Medad prorokují v táboře.“ Jozue, syn Nunův, Mojžíšův služebník od mládí, řekl: „Pane můj, Mojžíši, zabraň jim v tom!“ Mojžíš mu odpověděl: „To tak žárlíš kvůli mně? Kež by Hospodin udělal z celého národa proroky, kež by dal Hospodin spočinout svému duchu na nich!“

2. čtení – Jak 5,1-6

Nuže tedy, vy boháci: plačte a naříkejte nad strastmi, které na vás přijdou. Vaše bohaté zásoby hníjí a vaše šatstvo rozežirají molí. Vaše zlato a stříbro rezaví, a ten rez bude svědčit proti vám a stráví vaše tělo jako oheň. Hromadili jste si majetek i v tyto poslední dny.

Ale mzda, o kterou jste ošidili sekače, kteří vám požali pole, ta mzda křičí a křik vašich ženců pronikl k sluchu Pána zástupů. Na zemi jste hýřili a oddávali se rozkošim, krmili jste se i tehdy, když už už nastávala řež. Odsoudili jste spravedlivého a připravili ho o život – a on se vám nebrání.

Evangelium – Mk 9,38-43.45.47-48

Jan řekl Ježíšovi: „Mistře, viděli jsme někoho, jak vyhání zlé duchy v tvém jménu. Bránili jsme mu, protože není tvým učedníkem.“ Ježíš však řekl: „Nebráňte mu! Přece žádný, kdo ve jménu mém vykoná zázrak, nemůže pak hned o mně mluvit špatně. Kdo není proti nám, je s námi.

Kdokoli vám podá číši vody proto, že jste Kristovi, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu.

Kdo by svedl ke hříchu jednoho z těchto nepatrných, kteří věří ve mne, pro toho by bylo lépe, aby mu dali na krk mlýnský kámen a hodili ho do moře.

Svádí-li tě tvá ruka, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez ruky, než abys přišel s oběma rukama do pekla, do neuhasitelného ohně. Svádí-li tě tvoje noha, usekni ji! Je pro tebe lépe, abys vešel do života bez nohy, než abys byl s oběma nohama uvržen do pekla. Svádí-li tě tvoje oko, vyloupni ho! Lépe, abys vešel do Božího království jednooký, než abys byl s oběma očima uvržen do pekla, kde jejich červ nehyne a oheň nehasne.“

SVATÝ PETR DAMIANI – pokračování ze str. 2

„zástavu Ducha Svatého a jeho šťastná duše se spojuje s nebeským Ženicem“ (Ep 18, 17; srov. Ep 28, 43n). To se stává důležitým také pro nás dnes, i když nejsme mniši: umět žít v mlčení, abychom naslouchali Božimu hlasu, hledali tak říkajíc „hovornu“, kde k nám Bůh promlouvá: vnímat Boží slovo v modlitbě a v meditaci je cestou života.

Christocentrický teolog

Svatý Petr Damiani, který byl v podstatě člověkem modlitby, meditace a kontempace, byl také citlivým teologem: jeho úvaha o různých naukových tématech ho přivádí k důležitým závěrům pro život. Tak například vykládá s jasností a živostí trinitární nauku a používá již s použitím biblických a patristických textů základní termíny, které se pak staly určujícími i pro západní filozofii: proces, vztah a osoba (srov. Opus. XXXVIII: PL CXLV, 633–642; a Opus. II a III: tamt., 41n a 58n). Nicméně poněvadž teologická analýza ho přivádí ke kontemplaci vnitřního Božího života a k nesmírnému dialogu lásky mezi třemi božskými osobami, vyvozuje z toho asketické závěry pro život ve společnosti a dokonce pro vztahy mezi latinskými a řeckými křesťany, kteří jsou, pokud jde o toto téma, rozděleni. Taktéž meditace o postavě Krista má významné praktické úvahy, neboť celé Písmo se soustřeďuje na Něho. Samotný „národ Židů“ – poznamenává Petr Damiani s odvoláním na stránky Písma svatého – jako by nesl Krista na svých bedrech (Sermo XLVI, 15). Proto musí být Kristus v centru mnišského života: „Krista musí být slyšet v naší řeči, Kristus musí být zřejmý z našeho života, musí být patrný v našem srdci“ (Sermo VIII, 5). Důvěrné spojení s Kristem je úkolem nejen mnišů, ale všech pokřtěných. Nacházíme zde silnou výzvu také

pro nás, abychom se nedali pohltit zcela jen aktivitami, problémy a každodenní prací a nezapomínali přitom, že Kristus musí být skutečně středem našeho života.

Hluboká ekleziologie

Společenství s Kristem tvoří jednotu lásky mezi křesťany. V listě 28, který je geniálním ekleziologickým traktátem, rozvíjí Petr Damiani hlubokou teologii o Církvi jakožto společenství. „Kristova Církev,“ píše, „je spojena poutem lásky do té míry, že tak jak je jedna v mnoha údech, tak je také mysticky celá v každém jednotlivém údu; tak jako se celá univerzální Církev nazývá správně Nevěsta Kristova, pokud jde o jednotlivce, každá vyvolená duše skrze svátostné tajemství je pokládána za plnou Církev.“ Důležité je toto: nejenže celá všeobecná Církev je jedna, ale v každém z nás by měla být Církev přítomná ve své celistvosti. Tak se služba jednotlivce stává „vyjádřením univerzality“ (Ep 28, 9–23).

Důsledný reformátor

Nicméně ideální obraz „svaté Církve“ vykreslený Petrem Damianem neodpovídá realitě jeho doby, to věděl dobře. Proto se nebojí obžalovat stav existující korupce mezi mnichy a klérem, a to především z důvodu praxe, která se týká investitury církevních úřadů ze strany laických autorit: různí biskupové a opati se chovali jako vladaři svých podřízených, místo aby byli pastýři duší. Nežádka byl jejich mravní život značně povážlivý. Proto s velkou bolestí a smutkem opouští Petr Damiani v roce 1057 klášter a přijímá, i když s obtížemi, jmenování kardinálem-biskupem v Ostii a vstupuje tak plně do spolupráce s papeži v nesnadném úkolu reformy Církve. Viděl, že kontempace nepostačuje, a musel

Program návštěvy Svatého otce Benedikta XVI. v České republice

Sobota 26. září – Praha

11.30 uvítací ceremoniál na ruzyňském letišti v Praze – promluva Svatého otce • 12.30 návštěva kostela Panny Marie Vítězné (Pražského Jezulátka) – pozdrav Svatého otce • 16.30 zdvořilostní návštěva u prezidenta republiky na Pražském hradě • 17.00 setkání s představiteli politického a společenského života a s diplomatickým sborem ve Španělském sále Pražského hradu – promluva Svatého otce • 18.00 modlitba nešpor s kněžími, řeholníky, bohoslovci a zástupci církevních hnutí v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha – promluva Svatého otce.

Neděle 27. září – Brno

9.20 přistání na letišti v Brně-Tuřanech • 10.00 mše svatá na letišti – homilie Svatého otce • po mši svaté polední modlitba Anděl Páně – promlu-

va Svatého otce • 12.45 odlet zpět do Prahy.

Praha

17.15 setkání s představiteli Ekleziologické rady církvi v ČR v Arcibiskupském paláci – promluva Svatého otce • 18.00 setkání s akademickou obcí ve Vladislavském sále Pražského hradu – promluva Svatého otce.

Pondělí 28. září – Stará Boleslav

8.50 návštěva baziliky sv. Václava • 9.45 mše svatá u příležitosti Národní svatováclavské pouti – homilie Svatého otce • po mši svaté poselství Svatého otce mládeži.

Praha

13.15 oběd s biskupy v prostorách Arcibiskupského paláce • 16.45 rozloučení s Apoštolskou nunciaturou • 17.15 závěrečný ceremoniál na ruzyňském letišti – promluva Svatého otce • 17.45 odlet do Říma.

se zřici krásy kontempace, aby nabídl svou pomoc v díle obnovy Církve. Zřekl se tak krásy poustevny a s odvahou nastoupil k mnoha cestám a misím.

Pro svou lásku k mnišskému životu obdržel po deseti letech 1067 dovolu vrátit se do Fonte Avellana a rezignovat na diecézi Ostia. Ale vytoužený klid trvá jen krátce. Již po dvou letech je poslán do Francoforte, aby se pokusil zabránit rozvodu Jindřicha IV. s manželkou Bertou; a opět po dvou letech v roce 1071 odchází na Montecassino, aby zde posvětil opatský kostel, a počátkem roku 1072 se odebere do Raveny, aby zde obnovil mír s místním arcibiskupem, který poskytl sídlo vzdoropapeži, a přivolal tak na město interdikt. Během zpáteční cesty do svého kláštera ho nečekaná nemoc přinutila zastavit se ve Faenze v benediktinském klášteře Santa Maria Vecchia fuori porta (za hradbami), kde v noci z 22. na 23. února roku 1072 zemřel.

Draží bratři a sestry, je to velká milost, že Pán vzbudil v životě Církve tak všestrannou, bohatou a komplexní osobnost, jakou byl svatý Petr Damiani, a není běžné najít díla z oblasti teologie a spirituality tak výrazná a živá, jako jsou ona od poustevníka z Fonte Avellana. Byl to mnich až do dna s formami přísnosti, které by se dnes mohly jevit dokonce jako přehnané. On však tímto způsobem učinil z mnišského života výmluvné svědectví o Božím prvenství a výzvu všem, aby kráčeli ke svatosti, osvobození od každého kompromisu se zlem. On se strávil s jasnou pevností a velkou přísností pro reformu Církve své doby. Vydal všechny své duchovní a fyzické síly pro Krista a Církev a přitom zůstával, jak sám s oblibou o sobě prohlašoval, Petrus ultimus monachorum servus – Petr, poslední sluha mnichů.

*Bollettino Vaticano 9. září 2009
Mezititulky redakce Světla*

Ačkoliv si kritikové nedají pokoj a slídí okamžik za okamžikem, co by mohli zneužít pro své jedovaté poznámky, tento bavorský papež je mnohem silnější a ukazuje, že ho není možné vměstnat do malých příhrádek obvyklých novinářských klišé. Kdo je ochoten odložit obligátní klapky z očí, může na sebe nechat zapůsobit jasný zjev papeže, který právě v tomto svém postavení mohl plně rozvinout své charakteristické vlastnosti a jejich sílu.

První mezi katechety

K tomu patří především evidentní krása víry úplně zakotvené v Bohu a hluboká důvěra a soustředění na její jasnost a pravdivost. Tento velký teolog na katedře svatého Petra, který na této katedře vystřídal velkého filozofa, udivuje stále znovu svou schopností v obdivuhodné jemnokresbě barvitě, názorně, srozumitelně a inteligentně předkládat a popsat to, co je na křesťanství podstatné. Jako „Mozart teologie“ a mistr vyprávění představuje se jako první katecheta všech katechetů. Umí vyprávět o Bohu, který není od nás nikdy vzdálen a který dokonale rozumí všemu lidskému. Tento zástupce Krista na zemi vypráví zasvěceně s důvěrou o důvěrně známém, kterého vždy nazývá „Pán“. Dálka je pro něho, který již ve svém životě prožil temné a rozporné časy, jako něco, co neexistuje. Prostá řada krásných citátů, vět a formulací jeví se pojata v celku jako útěchuplný obraz jemně a esteticky zobrazené víry. Snad nejnámější

papežovo slovo stojí jako slunce nad jeho cestami a projevy a stále znovu se potvrzuje: Kdo věří, není nikdy sám. Ve světě, který přes všechno mediální propojení souží pocit osamocení, je tato pravda vyslovená s jistotou nesmírně cenná, že totiž toto osobní setkání nelze ničím na-

Benedikt XVI. - estét víry

Při svých návštěvách zanechává Benedikt u účastníků nezapomenutelný dojem. Předává víru nejen pravdivě, ale také neobyčejně krásně a působivě.

hradit, že i po těžce a opakovaně prožité zkušenosti samoty a zapomenutí Pán na nikoho nezapomíná a nikoho nenechává utonout v osamocení.

Krása, která sytí duši

Se zdánlivě jednoduchou samozřejmostí spojuje tento papež hlubiny víry s poeticky plným souzvukem krásy, která nasycuje duši, která umí odpovědět zcela otevřeně na nesčetné touhy mnoha lidí. Nejčastěji jsou jeho slova minikatechezemi, které při vyslechnutí nutí srdce vyslovit hlasitě Ano. „Každý z nás je plodem Boží myšlenky.“ „Každý z nás je chťený, každý z nás je milovaný, je potřebný.“ Je to, jako by tento zpřítomněný Petr vycházel životním zkušenostem některých lidí, často těžkým, ztemnělým, takřka umíněně vstříc nosnými světlými myšlenkami. Benedikt probouzí odvalu. Benedikt ukazuje krásu. Benedikt chce to, co je velké.

Aby toto veliké, které je darováno každému, každý mohl odhalit, k tomu slouží formule, jako je tato: „Teprve tam, kde spatříme Boha, může správně začít život. Teprve tam, kde potkáváme v Kristu živého Boha, naučíme se, co je to život.“

A protože „není nic krásnějšího než být uchvácen evangeliem a Kristem“, učinil tento nástupce apoštolů svým programem jako Benedictus – jako Požehnaný – být jasným nositelem požehnaní a být jeho prostředníkem. Už dávno se stal zosobněným sympatickým a láskyplným pozváním k objevení tohoto Krista, toho Pána, a to bez jakéhokoliv strachu, naopak v plné radosti. Protože „On nám nic nebere, On nám všechno dá-

vá“. Benedikt XVI. chce víru bez úzkosti a zcela jasnou a je přesvědčen o tom, že skutečně „dospělý a zralý je ten“, kdo je „v hlubokém přátelství zakořeněn v Kristu“.

Posilování víry s šarmem

K tomuto přátelství patří podle něho bezpodmínečně svoboda. „Věra se může uskutečnit jen ve svobodě,“ říká a současně trvá na toleranci. Pro něho tolerance, „kterou naléhavě potřebujeme“, zahrnuje v sobě úctu k Bohu, a tím úctu ke všemu, co je druhému svaté. Ale samozřejmě patří k toleranci také schopnost a odvaha neohroženě a s odvahou vyznávat vlastní víru a dát stranou všechnu ustrašenost: „My neurážíme respekt k jiným náboženstvím a kulturám, úctu k jejich víře, když se jednoznačně hlásíme k Bohu, který proti násilí staví své utrpení; který proti zlu a jeho moci jako hráz a jeho překonání staví své milosrdenství.“

Benedikt XVI. bere Pánovu výzvu k Petrovi velmi vážně: Ty však utvrzuj své bratry. Jeho cesty nejsou nic jiného než naplňování tohoto příkazu. A přitom to dělá s přátelsky vlnivým šarmem, s dobrotou světového pastýře a s precizností vysoce nadaného analytika. Odhaluje „nedoslýchavost vůči Bohu“, kterou v této době těžce trpíme, protože už prostě „nejsme schopni naslouchat“ a máme v uších „mnoho jiných frekvencí“. Ale tak nám chybí rozhodující vnímání a hrozí nám, že „nám odumřou vnitřní smysly“. Plíživá nedoslýchavost nebo dokonce hluchota vůči Bohu vede k drastickému ohrožení našeho vztahu ke skutečnosti a redukuje povážlivým způsobem prostor našeho života. Jedním z důsledků je



ztráta vědomí, že sociální skutečnost a evangelium není možno oddělovat. Mohli bychom říct, že Caritas se živí spiritualitou, avšak nikoliv naopak.

Nový obraz Církve, která nám daruje domov

Tento nástupce svatého Petra koná svou službu v jasnosti a pravdě a trvá na pravdě v jasnosti. Osvědčuje nejen moudrost a dobrotu, ale současně maluje veselými barvami zcela uvolněně nový krásný obraz Církve, která nám daruje domov, ve které žije estetická, jemná víra důstojná člověka, která se má stát stále životnější. Víra je krásná. Víra je prostá. Víra posiluje. Víra vytváří horizont. Víra je rozumná. Víra živí duši. Proč? Protože Bůh není daleko, ale blízko, protože Bůh nenahání strach, ale daruje spásu. A protože Slovo, které se stalo tělem, je stále zde a jako Pán jde spolu s námi. Kdo věří, nikdy není sám. Papež Benedikt žije tuto pravdu a zve všechny, aby se stali spolupracovníky pravdy – cooperatores veritatis. Jeho poselství však jednoznačně také vyzývá: Je třeba se vrátit zpět k řádu.

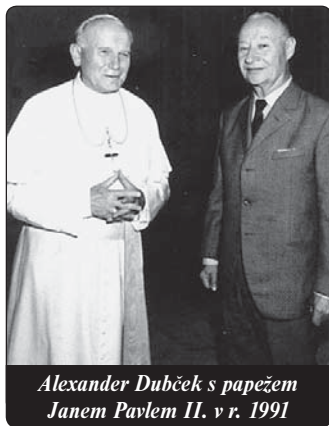
*Podle Kirche heute 10/2006
zpracoval -lš-*

Dubček řekl: „Někdo nebo Něco mi pomohlo“

V roce 1991 při obědě s Janem Pavlem II. a československými biskupy vyprávěl Alexander Dubček, tajemník KSČ v době invaze v roce 1968, svou pravdu o pražském jaru.

Velikonoční číslo 30. června 2009 uveřejnilo recenzi knihy E. Bettiza *La primavera di Praga 1968*. Je to kniha, která se čte s velkým napětím, neboť popisuje události, počínaje krizí pražského jara s rostoucími znamenými sovětské ingerence do pokojného života českých občanů v té době, až do invaze ruských vojsk, nejtemnější kapitoly z této knihy, která končí událostmi kolem sebevraždy Jana Palacha jako „kamikadze svobody“.

Četl jsem tuto knihu, která shrnuje horké zprávy z Prahy v *Corriere della Sera* od června 1968 do ledna 1969. Podává nám pohled na protagonistu pražského jara Alexandra Dubčeka,



Alexander Dubček s papežem Janem Pavlem II. v r. 1991

prvního tajemníka KSČ. Tento portrét končí smutnou rouškou, která halí jeho lidský osud od politického pádu až do rehabilitace dramatikem Václavem Havlem, novým prezidentem Federativní republiky Čechů a Slováků v roce 1989. V onom roce dala kanonizace svaté Anežky České podnět k demokratizačnímu procesu, který vrcholil pádem Berlínské zdi. Následovaly pražské manifestace proti policejnímu státu, který těžce dodýchal až do dne osvobození, kdy na Vác-

lavském náměstí vystupoval Václav Havel a členové Charty 77 a pod balkonem arcibiskupského paláce lid aklamoval kardinála Tomáška. Když jsem přijel do Prahy v roce 1990, nacházel jsem ještě noviny se zprávami z oněch dnů s velkými fotografiemi, ze kterých byla zřejmá velká radost ze znovunabyté svobody.

Ale Bettiza mluví ve své knize o těch nejsmutnějších dnech dějin. O Dubčekově pádu, o Praze obsazené Rusy ve dnech 21. a 22. srpna 1968: „Prožíval jsem těch 48 hodin tak, že jsem pobíhal po ulicích plných hrůzy.“

Dubček měl o těchto strašných hodinách svou pravdu. Vyprávěl ji v arcibiskupském paláci v roce 1991 při první návštěvě Jana Pavla II., kterou Praha slavila. Seděl u stolu, obklopen všemi domácími biskupy. Vyprávěl, jak ho Rusi dvakrát zavřeli do kontejneru. Řekl, že v obou těchto případech si myslel, že to bude jeho konec, ale dodal, ačkoliv je agnostik, toto vyznání: „Někdo nebo Něco mi pomohlo. Když jsem mohl vystoupit mezi ozbrojené vojáky, byl jsem ušetřen.“ Jeden z biskupů mi tato slova přeložil. Všichni přítomní poslouchali velmi pozorně, což bylo dáno skutečností onoho okamžiku i osobností nejvýznamnější oběti ruské okupace.

Dubček byl skromný člověk, který se netlačil do popředí, ačkoliv mu evropské dějiny vděčí mnoho za vítězství svobody, člověk, který s sebou odnesl mnohá tajemství, když zahynul při automobilové nehodě v roce 1992. Člověk, na kterého by se nemělo zapomenout.

30giorni 6-7/2009

Kráce

Slova Pia XII.

před 65 lety 28. září 1944 k českým krajanům v Římě

Poté, co jste se zúčastnili v patriarchální vatikánské bazilice, chrámu všech národů a všech dob, mše svaté sloužené u oltáře svatého Václava na památku jeho krutého umučení, přišli jste za Námi, abyste osvědčili neochvějnou věrnost Kristově Církvi a synovskou oddanost Petrovu stolci.



Pius XII.

Nepochybně již dříve jste rok co rok vzdávali povinnou úctu svatému Knížeti a mučedníkovi a vzývali jste ho jako svého patrona spolu se svými krajaney, kterým jsme i My byli vždy nablízku zvláště v jejich utrpení. Ale dnes, kdy vás ovládá velmi důležitá myšlenka na nejbližší příští a starost o budoucnost vaší země, přišli jste, jak jsme si jisti, s tím větší vroucností, abyste mu přednesli své prosebné modlitby.

Jak požehnané jsou vaše země! Země, které příroda ozdobila pestrou krásou od úrodných polí kolem Labe a Moravy až k majestátným štítům Vysokých Tater; země, odkud se tyčí k nebi hojnost lesů a která v sobě skrývá vzácné poklady; země obývané bdělým a pracovitým lidem, jehož kultura neztratila kontakt s přírodou a národním citem! Vaše dějiny jsou dlouhé

a plně pohnutých osudů. Jestliže se zdá, že dosáhly vrcholu své velikosti kolem roku 1350 v době císaře Karla IV., kdy byla Zlatá Praha centrem civilizované Evropy, doba, v níž žijeme, není pro vás méně bohatá na události, jasné a světlé i temné a vyvolávající úzkost, a na vývoj, jehož šťastný konečný výsledek očekáváte. Provázíme vaše obavy i vaše naděje s Naší otcovskou starostlivostí. Kež nadcházející osvobození přinese vnější bezpečnost a uvnitř pravý pokoj, pokoj založený na široce hlášaném a legálně praktikovaném principu o rovnosti práv pro všechny.

Život a smrt svatého Václava vyvolávaly různé otázky, které historické bádání dodnes plně neobjasnilo (srov. Propylaeum ad Acta SS. Dec. – Martyr. Rom., 1940, str. 421 n) Jedno je jisté: že padl v boji za víru svého národa; této římskokatolické víře vyučili vaše předky velkodušní apoštolové, kteří přišli jak z Východu, jako Cyril a Metoděj, tak z germánského Západu. Takový byl jeho záměr a plán, který oživoval Duch Svátý: dát své moci a svému území



Pius XII.

křesťanský ráz. Jako neporažený mučedník dále žije v paměti věřících a je symbolem a hrdinou křesťanského pojetí státu, a tak i vy k němu obrátíte svůj pohled a vyzýváte ho, abyste mu svěřili svou budoucnost. On, který vás chránil v minulosti, když vaší víře hrozila velká nebezpečí, neopustí vás ani v přítomné době, ani v budoucnosti.

Vznášíte k němu své velké prosby: kéž zachová a oživi náboženský život, který tak zkvětal u mnoha obyvatel vaší rodiny země; kéž zaplaví vroucí a posilující září své víry a zbožnosti slabé a vlašné, kéž vám na jeho přimluvu dá Pán kněze podle svého srdce, kteří by vlévali do vašich duší a do duší vaší mládeže solidní ctnosti, svatou čistotu a především velkou lásku ke Kristu; až utichne bouře války, kéž je vám dopřáno, abyste mohli upevnit a utvářet v plné svobodě rodinný život, výchovu vašich dětí, váš společenský řád a vaše veřejné instituce podle zásad, které naši předchůdci i My sami jsme mohli předložit světu, a kéž se prohloubí kořeny ducha a nauky Kristovy.

Vy velmi dobře víte, jak potřebná je milost a Boží pomoc, aby se mohly naplnit naděje uprostřed tak bouřlivých okolností. Ale Pán je Králem věků, v jeho rukou jsou srdce těch, kteří vedou národy. Mocná přimluva Matky Boží, která je ve vaší zemi tak uctívána, a přimluva svatého Václava kéž vám vyprosí od nebeského Otce to, oč prosí Církev ve své liturgii: „Prosíme tě, Pane, dopřej nám, ať je běh světa pro nás řízen tvým řádem a tvá Církev ať se těší z nerušené oddanosti“ (4. neděle po Duchu Svatém).

S tímto přáním a jako záruku nebeské přízně udělujeme ze srdce všem zde přítomným, vašim rodinám a všem krajanům naše apoštolské pozhnutí.

(Disc. e Radiom. di SS. Pio XII, VI, 2. 3. 1944 - 1. 3. 1945, s. 149-191)

Připravil -lš-

V domě mého Otce je mnoho příbytků

Jestliže Ježíš říká: „Kdo vidí mne, vidí Otce“, pak se tato slova usku-tečňují především na Petrovi a na každém z jeho nástupců. Jedním z nich byl papež Pius XII. (1939-1958), který byl jako rodilý Říman během druhé světové války věrným pastýřem Věčného města a starostlivým otcem pro všechny, kteří hledali pomoc. A je možné, že to byla právě závažná obvinění vznesená proti Piu XII., která podnítila odborníky, aby začali bádát a zkoumat okolnosti a události, díky kterým vychází na světlo stále více nádherné otcovství této velké osobnosti 20. století.

Papež Pius XII. a „otevřený Řím“

V říjnu 2008 uctil Benedikt XVI. papeže zvaného Pastor Angelicus u příležitosti 50. výročí jeho smrti slovy: „Za války se zřetelně ukázala láska, jakou choval ke svému, milovanému Římu, vztah doložený úžasnými činy bliženské lásky, jakou zmobilizoval na obranu pronásledovaných... Když bylo město obsazeno, opakovaně mu radili, aby se uchýlil do bezpečí. Jeho odpověď byla vždy rozhodná: „Řím a svoje město neopustím, i kdyby mě to mělo stát život.“

Členové papežské rodiny ... ho-vořili o tom, jak se zřikal potravin, topení, ošacení, pohodlí; to všechno vzal dobrovolně na sebe, aby se dělil o životní potřeby s těžce zkušným obyvatelstvem. ... Často jednal ve skrytosti a v tichosti, a to právě proto, protože cítil, že jen takovým způsobem bude možno zabránit nejhoršímu a jen tak bude možno zachránit co největší počet Židů.“

V souvislosti s tímto dodnes obviňovaným papežem, který mlčel, zdůraznil v říjnu 2008 kardi-nál Meisner v přednášce ve Vidni: *Rozhodující bylo to, co Pius XII. udělal, a ne co řekl, nebo o čem mlčel.* Papež sice nemohl zabránit oné Kapplerově razii, při které bylo 16. října 1943 do Osvětimi odvečeno a pak usmrceno více než tisíc Židů, ale okamžitá reakce Pia XII. vedla k tomu, že po 17. říjnu se už nemohly uskutečnit žádné masové deportace.

Díky zásahu Svatého otce byl Židům a utečencům i politiky pronásledovaným poskytnut azyl ve 150 kláštorech a - mimo jiné - bylo tímto činem zachráněno více než 80 % Židů žijících v Římě. V úryvku z klášterní knihy sester augustiniánek ze Santi Quatro Coronati v blízkosti Lateránu, který byl zveřejněn v březnu 2009, se v roce 1943 píše:

STALO SE PŘED 15 LETY

Papež Jan Pavel II. 7. 3. 1994 u příležitosti návštěvy prezidenta České republiky Václava Havla ve Vatikánu tehdy kromě jiného také řekl:

„Pane prezidente, bylo mým přáním, aby se státní autority při rozhodování o nevyřešených záležitostech inspirovaly hlubokou moudrostí a pevnou vůlí. Mám na mysli otázku vyučování náboženství na státních školách, duchovní péči v nemocnicích a ve věznicích a především právo všech příslušníků základní vojenské služby na duchovní asistenci. Zvláště bych chtěl poukázat na téma navrácení majetku, neprávem zabraného ateistickým režimem katolické církvi, jiným křesťanským společenstvím a též našim židovským bratřím. V tomto smyslu by katolická církev chtěla mít záruku v zabezpečení náboženské svobody. Katolická církev nežádá pro sebe žádné výsady, ale požaduje, aby se přiměřeně respektoval prostor, který nezbytně potřebuje k vykonávání své činnosti.“

V listopadu musíme být ochotné udělat zcela neočekávanou službu lásky k bližním. Svatý otec Pius XII., vedený otcovskou starostlivostí, cítí na svých bedrech břemeno každého utrpení...

Otevřete brány

Bohužel začala neúspěšná válka proti Židům a jejich vyvražďování je naplánováno strašnými barbarskými činy... V této bolestné situaci chce Svatý otec zachránit své děti i Židy a je jeho přáním, aby kláštery poskytl pronásledovaným přístřeší; i klauzurní kláštery musí splnit toto přání Svatého otce.

A tak tajně a i přes hrozbu smrti poskytl sestry přístřeší 24 pronásledovaným, z nichž většinu tvořili Židé.

Koncem války uveřejnil L'Osservatore Romano článek prof. Onorata Tescariho: *Na poli lásky k bližnímu mimořádně vynikají ... řeholní sestry, které převlékaly židovské ženy za řeholnice... a neváhaly využít svých dovedností k falšování dokumentů: je to velkolepé dílo lásky k bližním, vykonané s neuvěřitelnou samozřejmostí, příkladnou odvahou a obdivuhodnou nezištností!*

Pronásledovatelé o tom věděli, ale neodvážili se překročit posvátné prahy: ochranný stín Svatého otce sahal až k nejoblehlejšímu klášterům, ve kterých se poskytoval azyl.

Hlavní rabín Říma Izrael Zolli (1881-1956) se skrýval ve Vatikánu a slíbil Bohu, že se stane katolíkem, jestliže přežije válku. 13. února 1945 byl pokřtěn a při křtu přijal jméno Eugenio podle papeže Eugenia Pacelliho. Ještě v témž roce napsal ve své knize Antisemitismus: *Židovství dluží papeži Piu XII. velký dík za jeho opakované výzvy týkající se spravedlnosti pro Židy.* V jednom rozhlasovém vysílání konvertita ze židovství veřejně prohlásil: *Žádný hrdina v dějinách nevedl odvážnější vojsko, které muselo odolávat*

► *tolika útokům, jako vojsko vedené Piem XII. ve jménu křesťanské lásky k bližním..., a to pro všechny trpící Boží děti.*

Při zpětném pohledu Zolli na jiném místě zdůraznil: *Mimoriádné dílo Církve pro Židy Říma je jen jedním z příkladů neslychané pomoci, jaké se Židům dostalo na celém světě - v duchu nesrovnatelné lidskosti a křesťanské lásky - skrze papeže Pia XII. a katolíky. Popis tohoto díla v celém jeho dosahu znamená jednu z nejzářivějších stránek lidských dějin, opravdový triumf světla, které vychází z Ježíše Krista.* Podle údajů židovského teologa a historika prof. Pinchasa Lapideho zachránila katolická církev během druhé světové války před jistou smrtí skutečně nejméně 700 000, pravděpodobně však 860 000 Židů.

Během procesu blahověření Pia XII. zveřejnila italská biskupská konference nové dokumenty, které potvrzují, že nacisté měli v plánu papeže za jeho aktivity unést z Vatikánu a deportovat do Německa.

Letní rezidence Castel Gandolfo

Přibližně 25 km jižně od Říma se nad jezerem Albano tyčí Castel Gandolfo, letní rezidence Svatého otce. Tam našlo v letech 1943 - 1944 více než 12 000 lidí ochranu před pronásledovateli. Jak napsal 10. února 2009 Ulrichjom Nersinger v zajímavém článku v časopise Zenit, v troskách antické císařské vily, které se nacházejí v zahradách papežské rezidence, byly hluboko pod zemí vytvořeny bezpečné skrýše a místa na spaní. Když se v lednu 1944 při leteckých náletech ocitlo obyvatelstvo okolních kopců v nebezpečí, Pius XII. pověřil kardinála Montiniho, pozdějšího papeže Pavla VI., postarat se, aby brány letní rezidence Castel Gandolfo byly oficiálně otevřeny pro všechny, kteří hledají pomoc - bez zjišťování národnosti, vyznání nebo politického smýšlení. Kromě toho se měl postarat o matrace, příkrývky a po-

traviny. *V domě otce je každý vítaný, vysvětlil papež s rozhodností.*

V tamní zvláštní kuchyni, zřízené pro tento účel, se denně připravovalo jídlo pro tisíce nuzných. V životu nebezpečných situacích vozilo nákladní auto s bílými a žlutými pruhy a nápisem Vaticano potřebné suroviny do Castel Gandolfo z celé Itálie. Byla zajištěna takřka profesionální lékařská péče, kterou poskytovalo nemocniční oddělení a nemocnice sousedního města Albano.

Všechny prostory papežské budovy sloužily k ubytování učenců. V zahradách stály baráky a stany. Pius XII. dal budoucím matkám k dispozici své osobní komnaty. Jeho ložnice v paláci sloužila jako porodnice, kde se narodilo 36 zdravých dětí, mezi nimi jedna dvojčata. Jejich rodiče, kteří sympatizovali s komunistickou stranou, z vděčnosti dali při křtu dětem jména po papeži. Jeden dostal jméno Evžen a druhý Pius. Oba ještě žijí a jsou hluboce přesvědčeni, že za svůj život vděčí Piu XII.

Na všech budovách papežských vil vlály žlutobílé prapory. A jelikož letecké nálety spojenců neustávaly, tisíce obyvatel z okolí Albana hledalo bezpečí na vatikánské vyvýšenině. Ale v únoru 1944 dopadly bomby i tam. Mezi oběťmi bylo 16 řeholních sester z kláštera klarisek. Dodnes mají v Castel Gandolfo v živé paměti toto těžké období a chovají velkou vděčnost k papeži Piu XII. Pavel VI. to vyjádřil při jedné audienci slovy: *Udělal všechno, co je lidsky možné, aby zachránil lidský život a zmírnil nepředstavitelné utrpení.*

O 65 let později 2. února 2009 řekl biskup v Albanu Marcelo Semeraro: *Dnešní den oslavujeme s vděčností, protože papež Pius XII. otevřel brány své letní rezidence ... a žádný utečenec, kterého tam přijali, nepadl do rukou ani německému vojsku, ani italským fašistům.*

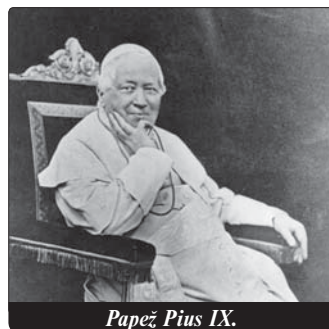
*Z Vítězství srdca 68/2009
přeložil -lš-*

Don Bosco

s papežem a pro papeže

Po celou dobu svého působení zdůrazňoval svatý Jan Bosco všem svým duchovním synům poslušnost a věrnost papeži, Božím zástupci na zemi. To byly ctnosti, které v té době měly zvláště vysokou cenu, protože stály mnoho obětí.

Římští revolucionáři, vedení zednáři, zavraždili 15. listopadu 1848 Rossiho, ministerského předsedu vatikánského státu, na schodech vatikánského paláce. Potom zahájili útok na kvirinálský palác, kde papež sídlil. Rozvášněný dav obléhal palác ze všech stran, střely i kameny



Papež Pius IX.

dopadaly na okna paláce. Jedna z nich zasáhla Mons. Palmu přímo do hlavy. Povstalci se již těšili, že za krátkou dobu bude nenáviděný papež v jejich rukou a že si na něm vynutí všechno, co budou chtít. Papež Pius IX. však v přestrojení za prostého kněze unikl postranním vchodem a v doprovodu sluhy dorazil až k městské bráně. Tam ho čekal povoz bavorského vyslance. Po několika hodinách jízdy byl papež za hranicemi svého státu v neapolském království. Neapolský král nabídl Piu IX. k pobytu palác v Gaetě. Papež tam bydlel půl roku. Jeho nouzi zmírňovali věřící tzv. „svatopetrským haléřem“.

Don Boskovi chlapci uspořádali sbírku na papeže a vybrali mezi sebou 33 lir. Ušetřili je tak, že se z lásky k Svatému otci zřekli zákusku, kterým si mohli zlepšit oběd skládající se z polévky nebo polenty. Papež se nad jejich dárkem dojetím rozplakal.

Don Bosco se s papežem setkal poprvé v roce 1858, když spolu s Donem Ruou předkládali papeži stanovy své nové kongregace. Papež ho požádal, aby kázal duchovní cvičení pro trestance ve věznicích v Diokleciánových lázních. Don Bosco úkol přijal. Jeho prostá kázání, bohatá na obsah i četné příklady, měla u vězňů neobyčejný úspěch. Papež Boskovi blahopřál a chtěl mu udělit titul monsignora. Světec však odmítl: „Svatý otče, nechte tuto poctu pro hodnější lidi. Já bych se mezi svými chlapci v klerice s fialovým lemováním příliš vyjímal, oni by mě nepoznali a ztratil bych jejich důvěru. Mysleli by si, že jsem zbohatl, a já bych pak ani neměl odvahu pro své chlapce žebrot. Svatý otče, nechte mě být chudobným Donem Boskem.“

Pro každý svůj podnik si Don Bosco vyžádal požehnání Svatého otce, ať už šlo o stavbu nového kostela nebo založení nového díla, jako bylo Sdružení salesiánských spolupracovníků nebo o Dílo pro pozdní kněžská povolání. Papež jej podporoval také svými dary, ale především četnými důkazy vážnosti a důvěry, když mu svěřoval velmi důležité a choulostivé záležitosti. Dvakrát ho jmenoval plnomocným prostředníkem mezi Svatým stolicem a vládou při projednávání velmi těžkého problému obsazení - 108 biskupských stolic. Papež ho požádal také o sestavení jmenovitého návrhu kandidátů na uprázdněná biskupství. Všechna jména, která Bosko navrhl, byla přijata.

Jednou večer v době své nemoci přijal Pius IX. Dona Boska ve své ložnici. Bylo to v roce 1877.

Don Bosco na to vzpomínal s velkým dojetím. Ličil svému sekretáři: „Jen si představte, Svatý otec mě přijal leže v lůžku. Kdybyste jen to lůžko viděl! Bylo tak nízké a tak ubohé jako postele našich chlapců. Ani kousíček koberce pro bosé nohy u lůžka! Pokoj je vydlážděn vyšlapanými cihlami, je třeba dávat pozor, aby člověk neklopýtl. Pius IX. ví, že jsem krátkozraký, proto na mne volal: Tam ne, Done Bosco, tam je díra. Pojd'te tudy! Opravdu stojí za to podívat se, v jaké tísní a chudobě žije dobrovolně první osobnost světa!“

Nepřátelé Církve se domnívali, že Boskův ústav je sídlem spiklenců, kde se stýkají tajně s vyhnaným turínským arcibiskupem a jezuitou. 9. června 1860 obstoupilo Boskův ústav vojsko a začala sedm hodin trvající domovní prohlídka. Policie vyvedla všechny učitele ven, prohledávala každý kout, i koše na smetí, chlapce podrobila křížovému výslechu a působila na ně hrozbami i sliby. Jediným nálezem byl překlad citátu pohanského císaře Marka Aurelia, který se jim zdál příliš klerikální. Nakonec dal Don Bosco přinést láhev vína, připil si s policisty na zdraví. Pozval je při té příležitosti ke svatě zpovědi. Pět z nich se skutečně přišlo vyzpovídat. Don Bosco se radoval, že směl pro svého dobrodince a vůdce Svatého otce něco vytrpět.

Když byl 8. prosince 1869 zahájen První vatikánský koncil, tušil Don Bosco, že by mohl v zákulisí zasáhnout do důležitých debat, které předcházely vyhlášení dogmatu o papežské neomylnosti. Přijel proto v lednu 1870 do Říma. Pilně se o tom hovořilo v soukromých společnostech, v salonech římské šlechty, v redakci *Civiltà Cattolica* i v pokojích kuriálních kardinálů a vůdců. Vyhlášení článku naráželo na odpor u některých koncilních otců. Zvláště vlivná byla skupina vedená francouzským kardinálem Dupanloupem, která dokazovala nevhodnost dogmatu.

K odpůrcům patřil i pozdější turínský arcibiskup Gastaldi, kterého Bosco navštívil a pádnými důkazy ho získal pro dogma. Gastaldi pak vystoupil na plenární schůzi tak přesvědčivě, že zcela zmátl své dřívější společníky.

Velkou roli však sehrál Don Boskův „sen“ v noci z 5. na 6. ledna. Protože tento sen pokládal světec za Boží poselství, poslal ho ihned Piu IX. Prorocká slova jsou jasná a poukazují na překážky, které se dogmatu o neomylnosti stavějí do cesty. Říká se zde mimo jiné: „Nebeský hlas k pastýři pastýřů. Vcházíš se svými rádci do velkého shromáždění, ale také nepřítel dobra bude pilně pracovat. Připraví proti tobě kdejakou pletichu, zaseje mezi tvé rádce nesvornost a vzbudí proti tobě nepřátele i mezi tvými syny. Mocnosti světa budou proti tobě chrlit oheň, znásilní strážce zákona a budou jim vkládat na jazyk svá slova, ale nezvítězí. Ano, sami sobě uškodí nejvíce. Ale ty pospíchej! Jestliže nebudeš moci rozřešit těžkosti, jednej rychle, jestliže narazíš na překážky, běž kupředu. Vytrvej, dokud nebude hlava bludařské hydry rozdracena. Ten čin otřeše zemí i peklem, ale uklidní svět a všichni lidé dobré vůle se budou radovat. Tvé dni ubíhají a spějí ke svému konci, ale velká Královna zůstává tvou pomocí. Dnes jako včera zůstává magnum et singulare in Ecclesia praesidium – velkou a jedinečnou záštitou Církve.“

Pius IX. Boskovým „snům“ plně důvěřoval a poručil mu, aby je všechny zapsal. Světec napoprve neposlechl, ale papež trval na svém, a tak vzniklo na příkaz Pia IX. šest tlustých sešitů nadepsaných „Paměti oratoře od roku 1835 do 1855“.

Když byla později prolomena brána Porta Pia, všichni radili papeži, aby opět utekl z Říma. Papež se však obrátil na Dona Boska a ten po vroucích modlitbách napsal papeži pevná a rozhodná slova: „Strážce a anděl Izraele musí zůstat na svém místě, na stráži posvátné skály a ar-



Papež Lev XIII.

chy.“ Tento dopis opisoval a přisezně potvrdil pozdější kardinál Cagliero.

Přátelství papeže a turínského světce mělo však také své nepřátele. Ti zadržovali korespondenci mezi Boskem a papežem a oba si marně stěžovali, že nedostávají očekávanou odpověď. Pletichy nepřátel pronikly až do papežských komnat. V prosinci 1877 třikrát odmítli Boskovi audienci u Pia IX. To se jeho srdce velmi bolestně dotýkalo, protože ze svých vidění věděl velmi přesně, že papežovy dny jsou sečteny. Boskův velký přítel zemřel 7. února 1878.

Krátce před novým konkláve setkal se Don Bosco v kuriálních místnostech s kardinálem Jáchymem Peccim. Zadíval se na něho, poklekl a řekl: „Dovolte, abych Vaši Eminenci políbil ruku.“ – „Kdo jste, že si tolik troufáte?“ – „Jsem nepatrný kněz a líbám dnes Vaši ruku v naději, že brzy budu moci líbat Vaši nohu.“ – „Za to se nesmíte ani modlit! Zakazuji Vám to. Hrozím vám cenzurou.“ – „Ještě nemáte moc stíhat mě tresty. Jakmile ji budete mít, rád se podrobím.“

Za týden nato se kardinál stal papežem a přijal jméno Lev XIII. I za jeho pontifikátu setkával se Don Bosco v jeho okolí s intrikami nepřátel. Ti bránili definitivnímu a trvalému uznání výsad pro jeho kongregaci. Trvalo drahý čas, než se k němu dostal na soukromou audienci. Stalo se tak 16. března 1878. Dva roky nato

při audienci 3. dubna 1880 požádal papež starého a nemocného kněze z Turína, aby dokončil stavbu chrámu Božského Srdce Páně v Římě. Byl to úkol, který byl takřka nad jeho síly. Přání Svatého otce bylo však pro něho rozkazem. Bosco podnikal vysilující cesty po Itálii i Francii, aby shromáždil potřebné prostředky. Naposled navštívil papeže 13. května 1887, krátce před posvěcením chrámu Božského Srdce. Pokládal za svou povinnost naposled se poklonit papeži, který byl v jeho očích zosobněným Kristem. „Jsem již velmi starý, Svatý otče, ale chtěl jsem před smrtí ještě jedenkrát navštívit Vaši Svatost a poprosit o Vaše požehnání. Hled'te, jsem již vyčerpán, už mi nezbyvá než také říci: Nyní propouštíš, Pane, svého služebníka.“

Při každé volbě nového generálního představeného salesiánské kongregace se čtou předpisy, které k volbě napsal zakladatel Don Bosco. Připomíná voličům vlastnosti, které musí mít kandidát, a k nim patří také naprostá oddanost Svatému stolci.

Když Boska nedlouho před jeho smrtí 23. prosince 1887 navštívil turínský arcibiskup kardinál Alimonda, těžce nemocný světec na smrtelné posteli zašeptal: „Eminence, těžké doby! Žil jsem v těžkých dobách! Ale papežská autorita – nařídil jsem Mons. Caglierovi, aby ujistil Svatého otce, že salesiáni budou vždy hájit a podporovat papežskou autoritu!“

31. ledna 1888 ve tři hodiny ráno doručila pošta do Turína telegram: „Svatý otec posílá z hloubi srdce apoštolské požehnání těžce nemocnému Donu Boskovi. Kardinál Rampolla.“

Než zazněl zvon k rannímu Anděl Páně, Don Bosco vydechl naposled.

Za své oddané služby, které Don Bosco prokázal Svatému stolci, vysloužil si titul „vatikánský Garibaldi“.

Podle knihy P. Albertiho „Světce Don Bosco“ zpracoval -lš-

Je vždy riskantní vysvětlovat sociální situaci a vycházet přitom jen z jedné interpretace. Nicméně některé klíče otevírají dveře dalším interpretacím. Již dlouho jsem přesvědčen o skutečnosti, že sekularizace se stala nosným heslem smýšlení nejen v naší společnosti, ale také v naší Církvi.

Sekularizace představuje starý historický proces, který se zrodil ve Francii v polovině XVIII. století a pak se rozšířil v moderní společnosti. Ovšem sekularizace společnosti v jednotlivých zemích má různé podoby.

Např. ve Francii a v Belgii převládá tendence vytlačit náboženskou příslušnost z veřejného života a přenést víru do soukromé oblasti. Podobnou tendenci ve slabší míře je možno pozorovat ve Španělsku, Portugalsku a Velké Británii. Naopak ve Spojených státech se sekularizace a veřejné vyjádření náboženského přesvědčení bez obtíží spojuje s veřejným životem: viděli jsme to při posledních prezidentských volbách.

Již deset let se rozvíjí na toto téma velmi zajímavá debata mezi specialisty. Až dosud se zdálo, že sekularizaci evropského typu je třeba pokládat za model, zatímco americký typ představuje výjimku. Nyní však přibývají těch, kteří se naopak domnívají, že i v Evropě budou náboženství sehrávat novou společenskou roli (Jürgen Habermas).

Začít katechismem

Ať už sekularizace získala v našich zemích jakoukoliv formu, vyvolala velký úpadek křesťanské kultury. Mladí lidé, kteří přicházejí do seminářů, nevědí takřka nic o katolické nauce, dějinách Církve a jejích obyčejích. Tato zobecněná inkulturace nás zavazuje revidovat praxi, která se doposud uplatňovala. Přípomenu dvě oblasti.

První věc, která se mi jeví jako nezbytná – je třeba pro tyto mladé lidi zajistit období trvající

Formace ke kněžství Mezi sekularismem a modely Církve

rok nebo i více pro vstupní formaci, určitý druh katechismové a současně kulturní průpravy. Programy mohou být koncipovány různě podle specifických potřeb jednotlivých zemí. Osobně si však myslím, že je třeba věnovat celý rok výuce a osvojení Katechismu katolické církve, který je možno chápat jako velmi kompletní kompendium katolické nauky.

Dále je třeba revidovat naše formační programy. Mladí lidé, kteří přicházejí do semináře, vědí, že nic nevědí. Jsou pokorní a chtěli by si osvojit poselství

Církve. Je s nimi možno velmi dobře pracovat. Jejich kulturní nedostatky mají v sobě něco pozitivního: nepřinášejí si s sebou předsudky svých starších bratrů. A to je štěstí. Můžeme tedy začít u „tabula rasa“. To je důvod, proč jsem zastáncem syntetické a organické teologické formace, která se zaměřuje na to, co je podstatné.

To předpokládá od vyučujících a vychovatelů, aby rezignovali na své dosavadní formační programy poznamenané kritickým duchem – jako tomu bylo v mé generaci, ve které seznamo-

vání s Bibli a s naukou bylo kontaminováno duchem systematické kritiky a sklonem k příliš překotné specializaci: a to právě proto, že těmto mladým lidem chybí nezbytný kulturní základ. Je opravdu nutné dávat mladým lidem, kteří se nenaucili katechismu, prohloubenou formaci ve vědách humanitních, technických a komunikačních? Je třeba začít od architektury a ne od dekorací. Mladým lidem neschází zpravidla vědeckotechnická formace, což je výhoda, ale zcela jim chybí obecná formace kulturní, která je nezbytnou podmínkou pro vstup do teologie.

Dvě generace, dva modely Církve

Při mnoha příležitostech jsem mluvil o dvou generacích: o mé a té, která mě předcházela, a o generacích budoucích. To je pro mě klíčový problém přítomné situace. Jistě, přechod od jedné generace k druhé vždy představuje problém přizpůsobení, ale to, co prožíváme dnes, je zcela mimořádné.

Téma sekularizace by nám mělo pomoci i zde lépe věc pochopit. Ta zaznamenala během šedesátých let nikdy dříve nevidané zrychlení. Pro lidi mé generace a ještě více té, která ji předcházela, kteří se narodili a žili v křesťanském prostředí, to byl velký životní zážitek „otevření se světu“, vyvolaný Druhým vatikánským koncilem, který se rovná obrácení k sekularizaci.

Tak jsme prožívali, a dokonce jsme tomu fandili, extrémně silnou sebesekularizaci v převážné části západní Církve.

Příkladem by bylo habaděj. Věřící jsou ochotni angažovat se ve věci míru, spravedlnosti a humanitárních věcí, ale věří ještě ve věčný život? Naše církev vyvinuly velké úsilí v obnovení katecheze, ale nesměřuje tato katecheze k zastření posledních věcí člověka? Naše církev vyprovokované veřejným míněním se utápějí v etických debatách, ale kdy se tu vůbec mluví

PODLE PLATNÉHO PŘÁVA

Celebrování „tváří k Bohu“, přijímání do úst a latina jako kultovní jazyk nejsou pouhá přání Benedikta XVI. „reformovat reformu“, nýbrž patří k uplatňování a dodržování platného práva. Jedná se o korekturu chybného vývoje po II. vatikánském koncilu. Jak známo, o otočení kněze k lidu není v koncilních dokumentech ani zmínky, stejně jako se zde nemluví o zřizování nových typů oltáře. Instrukce Inter Oecumenici z roku 1964 doporučuje oddělit oltář od zadní stěny, aby bylo možno ho obcházet. Římský misál Pavla VI. nemluví o celebrování směrem k lidu, nýbrž směrem na východ a dále, že kněz se při Orate fratres, Pax Domini a Agnus Dei a na závěr bohoslužby obrátí k lidu. Takový pokyn by byl zcela zbytečný, kdyby kněz měl být obrácen k lidu celou dobu. Stejný pokyn je zachován i ve 3. vydání misálu z roku 2002. Celebrování směrem k východu je i nadále právně řádnou normou.

DAL PAPEŽI ZA PRAVDU

Výzkumník v oboru AIDS Edward Green na Harvardově univerzitě se zastal papeže. „Kondomy samy nemohou pomoci,“ řekl na „Setkání pro přátelství mezi národy“ v Riminu. Pravidelné používání kondomů má dokonce opačný efekt. Je zákeřné, protože se uživatel cítí bezpečnější, a proto se více vyžívá nebezpečí. „Proč nebyl zatím podniknut žádný pokus změnit lidské chování?“

SEMINÁŘ NESTAČÍ

Seminář pro pozdní povolání v africké Kampale nemá kde ubytovat všechny zájemce o kněžský stav. Jak sděluje Kirche in Not, v semináři dali k dispozici některé kanceláře a prostory v blízkém klášteře, kde jsou seminaristé ubytováni. V místnosti o 15 m² je ubytováno 15 osob. V září se hlásilo do semináře 48 nových kandidátů, ale vedení mohlo přijmout jen 28. Protože není možno ztrácet povolání, bude nutno zahájit novou výstavbu. V semináři je 155 mužů, nejstarší má 56 let. Většina je ve věku mezi 24 a 31 lety.

Kath-net

Poselství Královny míru

„Drahé děti! Dnes vás mateřským srdcem zvu, abyste se naučily odpouštět, plně a bezpodmínečně. Trpíte bezpráví, zradou a pronásledování, avšak tím jste Bohu bližší a milejší. Děti moje, prostě o dar lásky. Jen láska vše odpouští, jako odpouští můj Syn. Jeho následujete. Já jsem mezi vámi a modlím se, abyste mohly říci, až přijдете před svého Otce: Zde jsem, Otče, následoval jsem Tvého Syna, měl jsem lásku a odpouštěl jsem srdcem, neboť jsem věřil Tvému soudu a na Tebe spoléhal. Děkuji vám.“

Poselství svěřené Mirjaně 2. září 2009



o hříchu, o milosti a o božských ctnostech? Církve vynakládají velké úsilí, aby se věřící lépe účastnili liturgie, ale neztratila tato liturgie velkou část smyslu pro posvátno? Může někdo popřít, že naše generace, aniž si to uvědomila, snila o „církvi čistých“, o víře očištěné od každého náboženského projevu a vytáhla do boje proti všem projevům lidové zbožnosti?

Střet se sekularizací naší společnosti hluboce přetvořil naše církve. Mohli bychom přijmout hypotézu, že jsme přešli od církve „příslušnosti“, ve které byla víra dána skupinou, ve které se člověk narodil, k církvi „přesvědčení“, ve které se víra definuje jako osobní a odvážná volba, která je často v úplném protikladu ke skupině původu. Odrazilo se to výrazně v kvantitativní stránce. Očividně poklesla návštěva bohoslužeb i katechezí a počet kněžských povolání.

Naši seminaristé a mladí kněží patří už k oné generaci církve „přesvědčení“. Přicházejí především z měst a z univerzitního prostředí. Vyrostli často v rozpadlých manželstvích, což v nich zanechalo rány a často citovou nezralost. Sociální prostředí není pro ně oporou: zvolili si kněžské povolání z vlastního přesvědčení a ignorují sociální prostředí. Mohou to být silně individuality a odvážní jedinci.

Nesnáz, na kterou chci poukázat, překračuje prostý generační problém. Moje generace zažila otevírání světa a příklon k sekularizaci a viděla v tom jakýsi půvab. Příslušníci mladší generace se naopak v sekularizaci narodili, představuje pro ně přirozené prostředí a byli jí odkojeni jako mateřským mlékem. Nyní by se od ní chtěli odpoutat a hledají svou vlastní identitu a svá specifika.

Prizpůsobení světu, nebo protest?

V evropských církvích a snad i v americké existuje dělicí čára, někdy přímo zlom mezi

proudem „souladu“ a proudem „vzpoury“.

Ten první nás vede k tomu, abychom si všimli, že v sekularizaci jsou významné hodnoty z křesťanské matrice, jako rovnost, svoboda, solidarita, odpovědnost, že je třeba s těmito proudy spolupracovat a vytvářet pro to příslušný prostor.

Druhý proud naopak vyzývá k zaujetí odstupu. Trvá na tom, že rozdily a protiklady, především na etickém poli, se stávají stále zřetelnější. Navrhuje tedy alternativní model proti dominantnímu modelu a přijímá roli odporující menšiny.

První proud se stal po Koncilu dominantním. Poznamenal

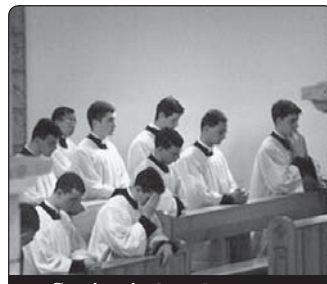


Seminaristé éry „aggiornamento“

ideologickou maticí interpretace II. vatikána, jak se formulovala v šedesátých a sedmdesátých letech.

Věci se začaly měnit počínaje osmdesátými lety, především, ale nikoliv výlučně, pod vlivem Jana Pavla II. Proud „souladu“ zestárnul, ale jeho příslušníci ještě ovládají klíčové pozice v Církvi. Druhý proud doznal vzestupu, ale ještě nenabyl vedoucí postavení. Tak je možno vysvětlit četné momenty napětí v současné Církvi na našem kontinentě.

Katolické univerzity se diferencují podle této dělicí čáry. Některé ještě sázejí na kartu prizpůsobení a spolupráce se sekularizovanou společností



Seminaristé nové generace

POZOR NA SEBESEKULARIZACI!

Benedikt XVI. v promluvě k brazilským biskupům varoval před sebesekularizací v Církvi. Někteří církevní představitelé zaměňují misijní horlivost s přechodem na sekularizaci a chtějí společnosti vycházet vstříc v oblasti morálních zásad. Z jejich hlásání se vytratily pojmy jako hřích, smrt, soud a peklo nebo nebe. Této sebesekularizaci propadlo mnoho farností. Lidé, kteří k nám přicházejí, chtějí nalézt to, co nenalézají nikde jinde, především radost a naději ze zmrtvýchvstalého Krista. Je třeba podstatně změnit a zkvalitnit přípravu kněžského dorostu v seminářích.

PRAVÁ TAKTIKA PROTI AIDS

Viceprezident v Keni Kalonzo Musyoka prohlásil v Nairobi, že AIDS je možno zastavit jedině tak, že budeme zachovávat manželskou věrnost. Je třeba, aby se křesťané vrátili k přísnému dodržování morálních zásad a hodnot. *Kath-net*

za cenu, že jsou nuceny vzdát se kritického postoje k tomu či onomu postoji společnosti z hlediska morální nauky Církve. Jiné zdůrazňují potřebu vyznání víry a účasti na aktivní evangelizaci. Totéž rozdělení platí pro katolické školy. A totéž je možno říci, pokud jde o ty, kteří klepou na brány našich seminářů.

Kandidáti prvního typu jsou stále méně početní k velké neličnosti kněží ze starší generace. Kandidáti druhého typu jsou početnější, ale váhají vstoupit do našich seminářů, protože v nich nenacházejí to, co hledají.

Jak sladit harmonii mezi vychovateli, kteří patří spíše k prvnímu proudu, a mladými, kteří se identifikují s druhým proudem? Vychovatelé se budou při výběru a připouštění kandidátů držet způsobů ze své doby, které už neodpovídají aspiracím dnešní mládeže. Vyprávěli mi o jednom francouzském semináři, kde se už dvacet let nekonnají adorace Nejsvětější svátosti, protože to pokládají za příliš pobožné. Noví seminaristé museli bojovat několik let, aby adorace byly obnoveny, a vyučující dávali přednost tomu propustit je, protože jejich požadavky pokládali za „krok zpět“. Když měli ustoupit požadavkům mladých, měli dojem, že zrazují to, za co bojovali celý život.

V diecézi, kde jsem byl biskupem, jsem poznal podobné těžkosti, když se starší kněží měli vyrovnat s aspiracemi mladých kněží, kteří k nim byli poslání.

Více než přechod od generace ke generaci jedná se o přechod od jedné interpretace Koncilu k druhé. Pozice vedení seminářů je velmi delikátní, a přitom absolutně podstatná pro budoucnost Církve.

L'Osservatore Romano
3. června 2009

Pozn. red:

Autor je sekretářem Kongregace pro katolickou výchovu. Jde o podstatnou část z projevu na setkání s řediteli papežských seminářů.

Pán Ježíš o svých kněžích

KNĚZ JE PRO DUŠE A PATŘÍ DUŠÍM

Nejsvětější božská plodnost Otce je nečinná v mnoha duších, a to i kněžských, zatímco právě kněží by jí měli žít v sobě samých a využívat ji pro duše.

Kněz nepatří sám sobě, to buďto opakovat tisíckrát, patří duším, je zde pro duše, je zasvěcen spásu duší a anuluje plodnost a činí ji sterilní, když neusiluje o to, aby přivedl duše do Mé náruče a uvedl je do nebe.

Kéž by se kněží darovali duším, tak jako Já jsem se daroval jim, všechno pro všechny, zcela nezištně.

To je ona svatá nezištnost, především usilovat o to, co je Mé, tuto nezištnost mají mít všichni kněží; musí se stát darem pro všechny duše, protože to je právě to, co jsem Já dělal na zemi a co dělám nyní v Eucharistii, kde jsem trvale jako nekonečná láska.

Chci, aby Moji kněží, nenakažení a čistí od každého lidského zájmu, od efemérních poct, bez náznaku sklonu k smilnosti, byli zcela oddáni duším v Bohu a pro Boha! Plodnost Otce přece má nějakou cenu! Nedal ji snad celou kněžím, aby ji stále využívali ke svému prospěchu i k prospěchu duší?

Tato svatá plodnost má být jediným bohatstvím kněze, bohatstvím věčným a bez počátku, bohatstvím, které činí nesmrtelným, které tím, že plodí duše, přetváří je ve Mne. Tato božská ctnost (svatá nezištnost) v sobě nese klanění hodnou plodnost Otce a dnes chci říct: v této panenské plodnosti se nachází tajemství přetvoření ve Mne.

Copak neplodila tato plodnost, nekonečná a bez počátku, „od věčnosti“ v lůně Otce Slovo? Nepočala tato svatá plodnost lásky v Otci a Synu a v Duchu Svatém Církve a v ní své kněze a v jejich kněžích duše, aby

všichni byli jednou jedinou věcí v Jednotě Trojice?

To je velké tajemství přetvoření ve Mne: využít tuto svatou a panenskou plodnost Otce, vloženou do Mých kněží pro ně samotné a pro duše. To je to, co přetváří, posvěcuje, sjednocuje, co pozvedá ze země a vede k nebi.

Svatá plodnost Otce je zvláštní druh talismanu, který uskutečňuje přetvoření ve Mne. Ona Mě reprodukuje identického v každém knězi a v každé duši, pokud chce žít Mým životem a napodobovat Mne.

Co jsem sklídlil při své cestě po zemi? Nevděčnost!... Nuže, nechci, aby v Mých kněžích byla touha, aby se jim děkovalo, protože chci je mít také takové, čisté a nadpřirozené, aby se dívali k nebi a byli vždy spojeni s Mým nebeským Otcem.

Je tolik důvodů, aby byli svatí a žili v odloučenosti ode všeho, co není Bůh, i od těch darů, které jsou duchovní, ale nejsou Jím samým!

Chodil jsem po zemi a konal jsem dobro zcela nezištně; tak také Moji kněží nemají očekávat odplatu od tvorů, ale odplatu od nebeského Otce. A jakou odměnu! Sama Trojice, syntéza všeho bohatství, všech milostí, veškerého štěstí, štěstí věčného.

Vyhrňte si rukávy! Dejte stranou všechny lidské rysy ze své služby, abyste se stali hodni věčné odměny ve spojení se Mnou (CC 55, 302–316).

Milovat Mne znamená lásku bez podmínek

Svěřil jsem svou církev jen lásce, slibu lásky.

Svěřil jsem své ovečky trojmu slibu lásky.

Miluji duše tak velice, že když je bere Boží láska do své péče, svěřuje je jen do bezpečných rukou, objímá je a chrání.

ZPĚT K APOŠTOLSKÉ TRADICI

Biskup James Slattery v Tulse (USA) se vrátil při slavení mše svaté k původní praxi a celebruje nikoliv tváří k lidu, ale spolu s lidem se obrací k východu. Ve svém příspěvku v diecézním tisku vysvětlil, že tak činí podle příkladu Benedikta XVI. Taková praxe platila v Církvi po celých osmnáct století. Na Eucharistii a celou liturgickou praxi se musíme dívat jako na něco, co jsme přijali od apoštolů a v této podobě ji opět máme předávat dále. Studium liturgické praxe nás přesvědčuje, že jak věřící, tak kněz se při mši svaté dívali stejným směrem, tam, odkud očekáváme Pánův příchod. Z jeho případu je zřejmé, že Benediktova praxe vlastního příkladu začíná přinášet ovoce.

Kath-net

A to je jasné! Láska se vždy účastní na jednotě, protože láska je jedna. A je-li to láska ke Mně, je-li to láska čistá, je svatá a autentická, nerozlučitelná a současně je to láska k duším ve Mně a vzhledem ke Mně. A Já je miluji také v Mých kněžích, miluji je v nich pro jejich přetvoření ve Mne.

Duše Mi leží na srdci tak velice, že jsem přišel, abych je získal pro nebe svou krví a celým svým životem. Vidím v nich odlesk Trojice, který Mě uchvacuje, a byl bych ochoten pro spásu jediné jediné z nich znovu vystoupit na Kalvárii. A chtěl bych, aby také Moji kněží pocítovali tuto svatou horlivost: aby pro spásu duší neměli strach z tisícových kalvárií. Ale tato svatá horlivost pramení jen z lásky a může se šířit jen láskou.

Opakuji, tento tak milovaný poklad jsem svěřil jen lásce. Svěřil jsem duše jen trojí přísaze lásky, svěřil jsem je otcovské, mateřské a svatě ochraně Mého Zástupce na zemi. Víím, že kdo miluje Mne, miluje bližního; že kdo miluje Mne, jako bezprostřední a nutný důsledek miluje duše, jako je miluji Já. Proto jsem celé své učení uzavřel do jediného příkázání: do této lásky čisté, svaté, která se zrcadlí ve všech duších.

Papež jako svatý Petr, jako všichni ti, kteří jsou Mnou, kteří jsou na zemi Mými představiteli, musí milovat Mne a ve Mně milovat všechny duše jako jednu jedinou věc ve Mně, jako bych v nich byl Já sám. Není totiž pochyb, že jsem v nich jako Bůh, žiji v nich od okamžiku, kdy duše nesou pečeť Mého božství, jiskru samého Boha.

Duše je dech, nejčistší vyzařování Boha, které v sobě nese svatý zárodek jednoty. Duše jsou krásné Boží Krásou, jsou čisté Boží Čistotou, jsou světlé Božím Světlem. Protože byly stvořeny z lásky, mají v sobě lásku jako svůj princip a horizont a jejich cíl není nic jiného než láska.

A jelikož jejich nepřátelé je strhují, poskvřňují a dezorientují, ony přirozeně a instinktivně tíhnou k Lásce a jejich hluboké tužby nemohou být nikdy nasyceny, nemůže být utišena jejich žízeň po tom, co je čisté, povznesené, svaté, ničím jiným než božskou Láskou.

Můj Zástupce a jeho delegáti biskupové a kněží tvoří jednu jedinou lásku v Duchu Svatém. Plodnost Otce je láska, a právě tu sděluje papeži, kardinálům, delegátům. Pastýři a kněží, ti všichni mají účast na tomto duchovním Otcovství, které není ničím jiným než láskou. A protože Otcovým kvalifikujícím předpokladem univerzální Církve je láska, je láskyplná péče o duše rozhodujícím rysem, jímž se mají vyznačovat všichni pastýři: orientovat duše a pomáhat jim s láskou, kterou je Duch Svatý, s láskou a sladkostí, nikoliv se strohostí; s pokojem a mírností, ale také s onou pevností, která je ochranou lásky, práv vlastních lásce, která jsou právy božskými.

(Pokračování)

*Z knihy
Conchita Cabrera de Armida:
Sacerdoti di Cristo.
Città Nuova, Řím 2008,
str. 274–277
Přeložil -lš-*

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

ný plevel. Když si uvědomíme, že měl svého exponenta přímo mezi Ježíšovými nejbližšími vyvolenými přáteli, nesmí nás to udivovat. Zvláštní taktiku uplatňuje Satan v posledních dvou staletích, která je možno charakterizovat jako jeho pokus o rozhodný nástup ke zničení papežství a Církve. V poslední době zapojil do svých plánů i novodobou zbraň sdělovacích prostředků, které otevřenými útoky i rafinovanými polopravdami a jedovatými poznámkami a pomluvami vytrvale znevažují Kristova náměstka na zemi.^(*)

O málo známých příkladech nezřídka tvrdých útoků na papeže v posledních dvou staletích a o jejich utrpení jsme referovali v posledních číslech Světla. Setkáváme se s nimi nejen jako s nekravými mučedníky, ale také jako osobnostmi světového formátu, které jsou nerozlučně spjaty s osudy Evropy a světa v neúprosném boji o mír, za skutečnou spravedlnost a blaho lidstva. Řadí se k nim v plné míře i současný papež. Je napadán zvenčí i zevnitř, ačkoliv si zaslouží, aby pocítoval, že ti, kteří jsou jeho, za ním skutečně stojí svým slovem, životem i modlitbou.

Média mluví o návštěvě Svätého otce v souvislosti s dvacátým výročím ukončení komunistické totality. Co všechno jsme si od oné změny neslibovali! Po dvacetileté zkušenosti už snad všichni skutečně soudní lidé vystřízlivěli z iluzí, co je to dnes „svobodná demokratická společnost“ v praxi. I v bývalé nejzápadnější baště komunismu velice rychle opanovali situaci novodobí magnáti a s využitím staré římské zkušenosti, že lidem stačí dát „chléb a hry“, dovedně odvádějí jejich pozornost od svých špinavých obchodů. Demokratizace společnosti se projevila v tom, že praktický materialismus získal takové možnosti jako nikdy předtím. Kéž by se horlivost a opravdovost křesťanů aspoň přiblížila k té horlivosti, s jakou se chopili své příležitosti někdejší

budovatelé nebe na zemi, kteří si jako vzácné dědictví z dob totality pěstují své nepřátelství ke všemu náboženství. Od současné politické garnitury bohužel nic jiného očekávat nemůžeme. Vysoký představitel státu nadále radí náboženské společnosti mezi zájmové spolky zahrádkářů a chalupářů. Socialistická strana si ze své proticirkevní hysterie udělala dokonce jedno ze svých předvolebních hesel.

Jestliže se dnes ovšem křesťané u nás ocitají v situaci, že prakticky nemají koho volit, je to jen a jen jejich vina, že si ani za dvacet let nevychovali odpovědné politické reprezentanty křesťanského ducha, kteří by nesporně imponovali nejen křesťanům. Jak krize křesťanských osobností a politiků, tak krize kněžských a řeholních povolání má společné kořeny: je to krize opravdového života podle víry. Pán nám opravdu nevrátil svobodu k tomu, abychom nastoupili cestu úpadku. „Jestliže dům nebuduje Pán, marně se snaží ti, kteří ho staví.“ Když padla železná opona, a dokonce ještě dříve než padla, neměli jsme nic pilnějšího na práci, než importovat ze Západu onu pochybenou interpretaci Koncilu, ačkoliv už tehdy bylo z příkladu země tzv. svobodného světa zřejmé, že tento obnovený modernismus nevede nikam jinam než k úpadku. My jsme byli se zpožděním duchem zkomoleného „aggiornamenta“ opojeni. Představitelé této sebesekularizace, jak to nazval Svätý otec, patří u nás stále k váženým elitám. Na neblahé plody tohoto poblouznění, které nejvíce postihlo teologické fakulty a semináře, budeme doplácet ještě celá desetiletí. Až tedy budeme nadšeně mávat na pozdrav Benediktu XVI., přidejme k tomu i ruměnc v tváři, že jsme si slova a rady jeho ctihodného předchůdce vzali tak málo k srdci. Potřebujeme se vrátit k opravdovým kořenům své víry v duchu upřímné opravdovosti. To zdůrazňuje Be-

nedikt XVI. vytrvale v nejrůznějších obměnách a jistě to uslyšíme z jeho úst i na naší půdě.

Papežovu návštěvu je možno využít způsobem, o kterém se mnoho mluvit nebude, ale který je zcela reálný a mohl by být velmi plodný. Pokládáme tuto návštěvu právem za zvláštní a výjimečnou příležitost k setkání se zástupcem Ježíše Krista zde na zemi. Od poslední návštěvy Petrova nástupce v naší zemi uplynulo 12 let. Za kolik let se budeme těšit na další návštěvu, o tom nemáme tu nejmenší představu. Pro leckoho z nás to může být první a také poslední příležitost účastnit se setkání s papežem ve své vlasti. Několik málo ze sta tisíců bude mít to štěstí, že vzácný host kolem nich projede v bezprostřední blízkosti anebo dokonce si s ním stisknou ruku. Budou na to vzpomínat celý život. Čím větší je pro nás takový zážitek, čím více je toho, co všechno pro to podnikneme, co obětujeme a co prožijeme v souvislosti s touto návštěvou, tím více je zapotřebí, abychom to všechno vědomě a realisticky promítli do této skutečnosti: setkáváme se s Kristovým zástupcem na zemi.

A co Kristus sám? Nedostal se ve srovnání se svým zastupujícím nejvyšším Pastýřem do nevýhodné pozice? Jak se oslavují jeho příchody? Nepřichází k nám jen jednou za deset či dvacet let, nevystoupí jen na dvou na třech místech v republice, nepodá ruku jen dvěma z tisíce... Rozhodl se naopak, že se s námi bude setkávat tak důvěrně, osobně a bezprostředně, jak se s nikým jiným setkat nikdy nemůžeme. Kdyby nám někdo položil otázku, jak jsme prožili své poslední osobní setkání s Ním, měli bychom vůbec o čem vyprávět? Našel by se někdo, kdo by nám po tomto našem vyprávění toto naše setkání záviděl? Nevšedním a nezapomenutelným zážitkem by mělo zůstat pro člověka především jeho první svaté přijímání. Je tomu tak skutečně? Kdyby k nám papež zajížděl každý týden, kdo by spěchal na setkání s ním? Jeden český básník si po-

stesk: „Jen zevšednět mi nedej, bože, to raději smrt, smrt desateru.“ Našemu Pánu a Spasiteli to natolik stálo za to, tak velice mu záleželo na tom, aby byl s námi a v nás, že riskuje i takové zevšednění. Viditelný náměstek odjede a zůstane nám „jen skrytý Kristus“. Nemusí o naší reakci často říct: „Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!“

Ale vraťme se k našemu papeži. Co si od nás odveze na památku? Jestliže chceme někoho opravdu obdarovat, způsobíme mu největší radost tím, jestliže dokážeme uhádnout skryté vroucí přání jeho srdce a toto přání mu splníme. Čím bychom mohli Svätého otce obdarovat, aby odjížděl z naší země s opravdovou radostí a nadějí? Benedikt XVI. své nevrucnější přání vyslovuje svým příkladem. Nesmírně bychom se mu zavděčili, kdyby si od nás odvezl naše ujištění, že budeme nadále Eucharistií přijímat tak, jako bychom ji přijímali přímo od něho: na kolenou a do úst, abychom tak prokazovali našemu Pánu úctu, jakou právem zasluhuje. Měl by z toho velkou radost i proto, že bychom tím nesmírně prospěli sobě. Novodobý způsob rozdělování Eucharistie je hluboce zakořeněný praktický projev sebesekularizace, který pronikl až na to nejposvátnější místo. Svätý otec Benedikt XVI. je zatím bohužel jeden z mála, který si plně uvědomuje neblahé důsledky této v podstatě antikoncilní a antiliturgické praxe. Tak jako si ji diecéze samy svévolně zavedly, měly by ji samy uvědoměle ve vlastním zájmu ukončit. Zatím jsou takové na celém světě tuším dvě.

(*) Za příklad podobných novinářských způsobů může posloužit článek Marie Homolové v MF Dnes z 12. září. Autorka by nejraději našla u papeže všechny nešvary ze svého prostředí. Označuje papeže za „rozhozovačnou módní ikonu“. Předpokládá, že když v našem parlamentu dochází k pěstním bitkám, musí se něco podobného dít i ve Vatikáně, bohužel, je to prý tajemství a takových tajemství je víc, např. odkud bere papež peníze a jaká je jeho apanáž a jakým způsobem zasahuje do života svých oveček.



Pondělí 28. 9. 2009: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Cestou čtvrtého krále 6:35 Studio Benedikt XVI. v ČR (6) [L] 13:10 Jubileum mladých 14:10 Ako rómska duša hľadá Boha 14:35 Keby som 22:15 Na koberečku (69) [P] 22:30 Cesty za poznáním: Sýrie 23:20 Noční univerzita: Kdo nežizní, ať nechodí - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Absolventský koncert 2009 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 29. 9. 2009: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Noční univerzita: Kotva naděje - PhLic. Kateřina Lachmanová 6:55 Benedikt XVI.: Dobrodružství pravdy 7:50 Ecce homo 8:20 Světový den bez tabáku 8:25 Cesta do Tibetu 8:50 Cesty za poznáním: Sýrie 9:40 Skauting je cesta 10:00 Přejeme si ... 10:20 Světlo pro Evropu (5. díl) 10:45 Shizuoka 07 - Na jedné lodi 11:45 Cesta tří králů (7. díl) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Slavnostní oratorium 13:15 Octava dies (542): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 13:45 Cesty za poznáním: Sýrie 14:35 Ako rómska duša hľadá Boha 15:00 Statečný kněz 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Pro vita mundi (130): RNDr. Vilém Holář 16:55 Harfa Noemova III. (4. díl) 17:15 Světlo pro Evropu (5. díl) 17:40 Hudba pod Rozsutcom 17:50 Dětská televize 2009: září 18:15 Noeland (2) 18:35 Cesta tří králů (7. díl) 18:45 Arturovo pátrání 19:50 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Z pokladů duše 20:05 Misijní magazín (35): Nový Zéland [P] 21:05 Pearl Harbor - Válka v Pacifiku I. (6. díl): Čas dobývání [P] 21:40 Zpravodajské Noeviny 21:50 Čteme z křesťanských periodik 22:00 Pro vita mundi - prof. Ing. Ondřej Hronec, DrSc. 22:40 Cestou čtvrtého krále 23:10 NOEparáda (33. díl) 23:30 Na koberečku (69) 23:45 Libanonská mise 23:55 Kain jsem i já 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Misijní magazín (35): Nový Zéland 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

Středa 30. 9. 2009: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 Pearl Harbor - Válka v Pacifiku I. (6. díl): Čas dobývání 6:50 Skauting je cesta 7:10 Světlo pro Evropu (5. díl) 7:35 Statečný kněz 8:30 Na koberečku (69) 8:45 Ecce homo 9:15 Čteme z křesťanských periodik 9:25 Ako rómska duša hľadá Boha 9:50 Harfa Noemova III. (4. díl) 10:10 Aregua 10:30 Generální audience Benedikta XVI. [L] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Pro vita mundi - prof. Ing. Ondřej Hronec, DrSc. 12:45 Misijní magazín (35): Nový Zéland 13:45 Keby som 14:00 Noční univerzita: Kotva naděje - PhLic. Kateřina Lachmanová 14:40 Přejeme si ... 15:00 Ecce homo 15:30 Na koberečku (68) 15:45 Libanonská mise 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Bůh v Tibetu 16:35 Ako rómska duša hľadá Boha 17:00 Pod nebesy [P] 17:50 Cesta tří králů (8. díl) 18:00 Modlitby se zpěvy Taizé [L] 19:05 Keby som 19:20 Octava dies (542): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 19:50 H2Onews 20:00 Z pokladů duše 20:05 7 let 10 JUMPů 20:35 Přejeme si ... [P] 20:55 Debata

- poruchy makuly 21:05 Harfa Noemova III. (4. díl) 21:25 Záznam generální audience papeže Benedikta XVI. 22:55 Hudba pod Rozsutcom 23:05 Cesty za poznáním: Sýrie 23:55 Světový den bez tabáku 0:00 H2Onews 0:10 Hlubinami vesmíru (8) - září 2007 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 1. 10. 2009: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 Cesta k andělům: P. František Lízna 6:55 Keby som 7:10 Noční univerzita: Kdo nežizní, ať nechodí - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 7:50 Slavnostní oratorium 9:00 Libanonská mise 9:10 Přejeme si ... 9:30 Ecce homo 10:00 Na koberečku (69) 10:15 Skauting je cesta 10:35 Bůh v Tibetu 11:00 Ako rómska duša hľadá Boha 11:25 Noeland (2) 11:45 Cesta tří králů (8. díl) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Cesty za poznáním: Kuba 12:35 Pro vita mundi - prof. Ing. Ondřej Hronec, DrSc. 13:15 Octava dies (542): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 13:45 Pod nebesy 14:35 Světlo pro Evropu (5. díl) 15:00 Statečný kněz 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Libanonská mise 16:20 Harfa Noemova III. (4. díl) 16:40 Cesty za poznáním: Sýrie 17:30 Debata - poruchy makuly 17:40 Cesta k andělům: P. František Lízna 18:20 Biblické postavičky v Českém katolickém biblickém díle 18:35 Cesta tří králů (8. díl) 18:45 GOODWILLBOY: LIVE IN Ukraine 19:15 7 let 10 JUMPů 19:50 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Z pokladů duše 20:05 U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře (11. díl) [L] 21:05 Ekvádor - země indiánů 21:25 Zpravodajské Noeviny 21:35 Skauting je cesta 21:55 Noční univerzita: Kotva naděje - PhLic. Kateřina Lachmanová 22:35 Bůh v Tibetu 23:00 Octava dies (542): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 23:30 Noekreace (4. díl) 23:40 Kain jsem i já 23:45 Na koberečku (69) 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Slavnostní oratorium 1:20 Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 2. 10. 2009: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 7 let 10 JUMPů 6:45 Pod nebesy 7:35 Misijní magazín (35): Nový Zéland 8:35 Biblické postavičky v Českém katolickém biblickém díle 8:45 Na koberečku (69) 9:00 Kulatý stůl: Benedikt XVI. v České republice 10:30 Pro vita mundi - prof. Ing. Ondřej Hronec, DrSc. 11:10 Harfa Noemova III. (4. díl) 11:30 Keby som 11:45 Cesta tří králů (8. díl) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Octava dies (542): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 12:35 Don Bosco na Poštárce 13:00 Bůh v Tibetu 13:25 Cestou čtvrtého krále 13:55 Ako rómska duša hľadá Boha 14:20 Kulatý stůl: Benedikt XVI. v České republice 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Cesty za poznáním: Sýrie 17:00 Biblické postavičky v Českém katolickém biblickém díle 17:10 Noeland (2) 17:30 Arturovo pátrání 18:35 Dobrovolník víry (1. díl) 18:45 Ekvádor - země indiánů [P] 19:05 7 let 10 JUMPů 19:35 Na koberečku (69) 19:50 Čteme z křesťanských periodik 19:50 H2Onews 20:00 Z pokladů duše 20:05 Kulatý stůl na téma: Rómské dítě v nerómské rodině [L] 21:35 Keby som 21:50 Octava dies (542): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 22:20 Noční univerzita: Kdo nežizní, ať nechodí - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 23:00 Cesty za poznáním: Kuba 23:30 Harfa Noemova III. (4. díl) 23:50 Libanonská mise 0:00 H2Onews 0:10 Pearl Harbor -

Rytířský řád Křížovníků s červenou hvězdou Vás zve na **MŠE SVATÉ PODLE STAROBYLÉHO ŘÍMSKÉHO RITU** s chorálním ordináři a skladbami vokální polyfonie. **KDY:** slavnost Sedmibolestné Panny Marie - 7. října 2009 v 19.00 hod. • votivní mše svatá - 25. listopadu 2009 v 18.30 hod. • slavnost Neposkvrněného Početí Panny Marie - 8. prosince 2009 v 18.30 hod. **KDE:** kostel sv. Petra Na Poříčí, Biskupská ulice, Praha 1.

Válka v Pacifiku I. (6. díl): Čas dobývání 0:45 Přejeme si ... 1:05 Poslech Radia Proglas.

Sobota 3. 10. 2009: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Rodina dnes 7:45 Ekvádor - země indiánů 8:05 Čteme z křesťanských periodik [P] 8:15 Dětská televize 2009: září 8:40 Arturovo pátrání 9:45 Noeland (2) 10:05 Pod nebesy 10:55 Debata - poruchy makuly 11:05 Noekreace (4. díl) 11:15 Cesty za poznáním: NP Keoladeo, Okavango, Monte Etna 11:45 Dobrovolník víry (1. díl) 11:55 Z pokladů duše 12:00 Angelus Domini 12:05 Velikonoční cesta: Oratorium Zdeňka Pololánika 13:15 Přejeme si ... 13:35 Statečný kněz 14:30 Libanonská mise 14:40 Harfa Noemova III. (4. díl) 15:00 Na koberečku (69) 15:15 Skauting je cesta 15:35 Biblické postavičky v Českém katolickém biblickém díle 15:45 Čteme z křesťanských periodik 16:00 H2Onews 16:10 Ecce homo 16:40 Misijní magazín (35): Nový Zéland 17:40 Ako rómska duša hľadá Boha 18:05 Biblické postavičky v Českém katolickém biblickém díle 18:15 Ekvádor - země indiánů 18:35 Dobrovolník víry (1. díl) 18:45 Keby som 19:00 Bůh v Tibetu 19:25 Druhé čtení 19:50 Z pokladů duše 20:00 Pro vita mundi (131): Manželé Perasinovi [P] 20:40 Hlubinami vesmíru říjen 2007 21:20 Noční univerzita: P. Aleš Opatrný - Chosení ve víře [P] 22:00 Na koberečku (69) 22:15 Druhé čtení 22:40 U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře (11. díl) 23:40 Harfa Noemova III. (4. díl) 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Pro vita mundi - prof. Ing. Ondřej Hronec, DrSc. 0:50 7 let 10 JUMPů 1:20 Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 4. 10. 2009: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Evangelium 6:25 Druhé čtení 6:50 Keby som 7:05 Misijní magazín (35): Nový Zéland 8:05 Světový den bez tabáku 8:10 Noční univerzita: Kdo nežizní ať nechodí - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 8:50 Volontariát [P] 9:00 Ekvádor - země indiánů 9:20 Pro vita mundi (131): Manželé Perasinovi 10:00 Skauting je cesta 10:20 Evangelium 10:30 Mše svatá s farností Oslavany [L] 11:40 Biblické postavičky v Českém katolickém biblickém díle 12:00 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. [L] 12:15 Čteme z křesťanských periodik 12:25 Zpravodajský souhrn týdne 12:55 Přejeme si ... [P] 13:15 Noční univerzita: P. Aleš Opatrný - Chosení ve víře 13:55 Hudba pod Rozsutcom 14:05 Pro vita mundi (131): Manželé Perasinovi 14:45 Cesty za poznáním: Sýrie 15:35 7 let 10 JUMPů 16:05 Světlo pro Evropu (5. díl) 16:30 Cesty za poznáním: Danube Watermeadow, Who Tee-ow Shah, Red Rock Canyon [P] 17:00 Noeland (3) [P] 17:20 Malý pastýř 17:40 Pod nebesy 18:30 Statečný kněz 19:25 Čteme z křesťanských periodik 19:35 Debata - poruchy makuly 19:45 Evangelium 20:00 Z pokladů duše 20:05 Octava dies (542): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 20:35 Noekreace (5. díl) [P] 20:45 Koncert k 55. výročí Janáčkovy konzervatoře a gymnázia v Ostravě 22:00 Druhé čtení 22:25 Volontariát 22:35 Noční univerzita: Kdo nežizní, ať nechodí - P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm 23:15 Pro vita mundi - prof. Ing. Ondřej Hronec, DrSc. 0:00 Zpravodajský souhrn týdne 0:30 Skauting je cesta 0:50 Nigérie - Dialog pro život 1:00 Poslech Radia Proglas [L].

LUX

TELEVÍZIA

TELEVÍZIA LUX

SLEDUJTE TV LUX CEZ

INTERNET: NA WWW.TVLUX.SK
 SATELIT: DRUŽICA THOR 3,
 JUHOZÁPADNÁ ORIENTÁCIA, 0,8° ZÁPADNE
 FREKVENCIA: 12169 MHZ FEC: 7/8
 SYMBOL RATE /SR/: 28000 MSYM/SEC
 VIAC INFO NA: WWW.TVLUX.SK
 V SEKCIÍ NALAŽTE NÁS ALEBO
 NA NAŠICH TELEFÓNNYCH ČÍSLACH

PODPOROVATELIA
 TELEVÍZIE LUX
 SA ZDRUŽUJÚ
 V KLUBE PRIATEĽOV
 TV LUX.
 RADI PRÍVITAME AJ VÁS!

KONTAKT:
 TV LUX, S.R.O.
 STARÉ GRUNTY 36
 BRATISLAVA, 84104
 TEL.: +421 2 60202727
 E-MAIL: KLUB@TVLUX.SK
 Č.ÚČTU V ČR:
 884488100/5500

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou ve dnech **17.-18. 10. 2009** na **duchovní obnovu s Janem M. Vianneyem „Děti moje, nic není tak velké a důležité jako Eucharistie“**. Program začíná v sobotu v 10 hod. mší svatou v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračuje v Norbertinu (S. Siarda L. Trochtová). Zakoření v neděli ve 13 hod. Ubytování a stravování je zajištěno v Norbertinu. Cena: 450 Kč. Z důvodu omezené kapacity je nutné se přihlásit do 15. 10. 2009 na e-mail: info@premonstratky.cz nebo na tel. 733 755 836.

Lipový kříž - Společnost pro kulturní identitu Vás zve na **přednášku Petra Hájka**, vicekancláře kanceláře prezidenta republiky, **MEDIOKRACIE JAKO SMRT DEMOKRACIE**, která se bude konat **v úterý 6. října 2009 v 18 hodin** v sále 318, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1.

Centrum pro rodinný život ve spolupráci s Ligou pár párů pořádá **KURZ SYMPTOTERMÁLNÍ METODY PŘIROZENÉHO PLÁNOVÁNÍ RODIČOVSTVÍ**. Začátek je ve **čtvrtek 1. 10. 2009 v 18 hod.** v sále kurie arcibiskupství, Biskupské nám. 2, Olomouc. Informace: www.rodinnyzivot.cz nebo tel. 587 405 250.

Liturgická čtení

Neděle 27. 9. - 26. neděle v mezidobí
 1. čt.: Nm 11,25-29
 Ž 19(18),8.10.12-13.14
 Odp.: 9a (*Hospodinovy předpisy jsou správné, působí radost srdci.*)
 2. čt.: Jak 5,1-6
 Ev.: Mk 9,38-43.45.47-48
Slovo na den: Kdo není proti nám, je s námi.

Pondělí 28. 9. - slavnost sv. Václava
 1. čt.: Mdr 6,9-21
 1 Kron 29,11abc.11d-12a.12bcd
 Odp.: 12b (*Ty, Hospodine, vládneš nade vším.*)
 2. čt.: 1 Petr 1,3-6; 2,21b-24
 Ev.: Mt 16,24-27
Slovo na den: Vezmi svůj kříž.

Úterý 29. 9. - svátek sv. Michaela, Gabriela a Rafaela
 1. čt.: Dan 7,9-10.13-14 nebo Zj 12,7-12a
 Ž 138(137),1-2a.2bc+3.4-5
 Odp.: 1c (*Budu ti hrát, Hospodine, před anděly.*)
 Ev.: Jan 1,47-51
Slovo na den: Vystupovat a sestupovat.

Středa 30. 9. - památka sv. Jeronýma
 1. čt.: Neh 2,1-8
 Ž 137(136),1-2.3.4-5.6
 Odp.: *Vyslyš nás, Pane, a vysvoboď nás!*
 Ev.: Lk 9,57-62
Slovo na den: Půjdu za tebou všude, kam půjdeš.

Čtvrtek 1. 10. - památka sv. Terezie od Dítěte Ježíše
 1. čt.: Neh 8,1-4a.5-6.7b-12
 Ž 19(18),8.9.10.11
 Odp.: 9a (*Hospodinovy předpisy jsou správné, působí radost srdci.*)
 Ev.: Lk 10,1-12
Slovo na den: Proste Pána žně.

Pátek 2. 10. - památka svatých andělů strážných
 1. čt.: Ex 23,20-23a
 Ž 91(90),1-2.3-4ab.4c-6.10-11
 Odp.: 11 (*Svým andělům vydal o tobě příkaz, aby tě střežili na všech tvých cestách.*)
 Ev.: Mt 18,1-5.10
Slovo na den: Jako děti.

Sobota 3. 10. - nez. sobotní pam. Panny Marie
 1. čt.: Bar 4,5-12.27-29
 Ž 69(68),33-35.36-37
 Odp.: 34a (*Hospodin slyší chudáky.*)
 Ev.: Lk 10,17-24
Slovo na den: Radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebi.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

26. ZÁŘÍ - 3. ŘÍJNA 2009

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec - dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec - nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 27. 9.	PO 28. 9.	ÚT 29. 9.	ST 30. 9.	ČT 1. 10.	PÁ 2. 10.	SO 3. 10.
Antifona	919 1029	1527 1721	1533 1728	1734 1953	1741 1961	1543 1738	1666 1883
Žalm	784 883	786 884	783 881	783 881	786 884	783 881	783 881
Ranní chvály:							
Hymnus	920 1029	1527 1722	1533 1728	1734 1953	1742 1961	1543 1739	1666 1883
Antifony	920 1030	1528 1722	1534 1729	965 1079	981 1097	1544 1739	1014 1132
Žalmy	921 1030	813 914	813 914	965 1079	981 1097	813 914	1014 1132
Krátké čtení a zpěv	923 1033	1528 1723	1534 1729	1735 1954	1743 1962	1544 1740	1668 1885
Antifona k Zach. kantiku	718 810	1529 1723	1535 1729	1735 1954	1542 1737	1544 1740	1669 1886
Prosby	924 1034	1529 1723	1535 1730	1724 1943	1744 1963	1545 1740	1655 1886
Závěrečná modlitba	718 810	1529 1724	1535 1730	1541 1737	1542 1738	1545 1741	1656 1888
Modlitba během dne:							
Hymnus	925 1035	1264 1402	792 890	970 1085	986 1103	1003 1120	1018 1137
Antifony	925 1036	1529 1724	1535 1730	971 1085	987 1103	1004 1121	1019 1138
Žalmy	926 1036	1265 1403	955 1068	971 1085	987 1103	1004 1121	1019 1138
Krátké čtení	927 1038	1530 1724	1536 1731	973 1088	989 1106	1545 1741	1021 1141
Závěrečná modlitba	718 810	1529 1724	1535 1730	973 1088	990 1106	1545 1741	1022 1141
Nešpory:	SO 26. 9.						
Hymnus	915 1024	1525 1719	1531 1725	1537 1732	1736 1955	1746 1965	1537 1732
Antifony	916 1025	1703 1919	1531 1726	1537 1732	976 1091	992 1109	1546 1742
Žalmy	916 1025	1703 1919	1715 1932	1537 1732	976 1091	992 1109	1547 1742
Kr. čtení a zpěv	918 1027	1526 1720	1531 1726	1540 1735	1737 1956	1749 1968	1549 1745
Ant. ke kant. P. M.	718 810	1526 1720	1532 1727	1540 1735	1737 1956	1542 1738	1549 1745
Prosby	918 1028	1526 1721	1532 1727	1540 1735	1731 1950	1750 1969	1549 1745
Záv. modlitba	718 810	1529 1724	1529 1724	1535 1730	1541 1737	1542 1738	1545 1741
Kompletář:	1238 1374	1238 1374	1242 1379	1250 1387	1254 1391	1257 1395	1260 1398

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu 3. 10. a všechny následující soboty do 19. 12. 2009 v době od 9 do 12 hodin.

MNIŠI - NEJEN TI SVATÍ...

Ewa Wipszycka - Szymon Hiżycki OSB • Z polštiny přeložil Jan Linka • Fotografie Jaroslav Franc • Ilustrace podle předlohy Ondřej Koupil

Knižní rozhovor mezi benediktinem S. Hižyckým a archeoložkou E. Wipszyckou, polskou badatelkou, která se léta zabývá studiem nejstarších sídlišť egyptských mnichů. Nejen studiem, ale i vykopávkami a cestováním po významných místech získala bohaté informace o „životním prostředí“ egyptských poustevníků a cenobitů, následovníků svatého Antónia, Makaria, Pachómia a dalších. Kniha je opatřena chronologickou tabulkou, rejstříkem, nákresy a mapkou. K českému překladu připojil doslov o svých cestách za dnešními koptskými mnichy olomoucký teolog Jaroslav Franc. Máme tak možnost sledovat dvě epochy egyptského křesťanského mnišství a jejich blízkost.

Benediktinské arcipátrství sv. Vojtěcha a sv. Markéty
Váz., 156x196 mm, 144 stran, 250 Kč

ŽIVOT JANA NEPOMUKA NEUMANNA

James J. Galvin • Z angličtiny přeložil Stanislav Skuhrovec

Tento životopis je výsledkem mnohaletého hledání a zpracování pramenů o životě a působení českého světce (1811–1860), prvního svatořečeného biskupa Spojených států amerických.

Karmelitánské nakladatelství
Váz., 130x189 mm, 304 stran, 289 Kč



FARÁŘ SVĚTA

Wilhelm Hünermann • Z němčiny přeložil Zdeněk Cikler

Románový životopis papeže Angela Roncalliho, který vstoupil do moderních církevních dějin jako Jan XXIII.

Karmelitánské nakladatelství • Druhé vydání, v KNA první Váz., A5, 280 stran, 249 Kč

CYRILOMETODĚJSKÝ KALENDÁŘ 2010

Uspořádali Jan Paulas, Renáta Holčáková, Josef Pala

Pestré a poutavé čtení pro zábavu i poučení. Vedle literární části v kalendáři najdeme texty týkající se zdravého životního stylu, recepty i praktické rady do života. Je připojen také aktuální adresář katolické církve.

Katolický týdeník s.r.o. • Brož., A5, 236 stran, 85 Kč

POLITICKÝ ZÁPAS O JEDNOTNOU STÁTNÍ ŠKOLU 1945-1949

PhDr. Radim Čigánek

Historická studie, která se zabývá sporem o reformu školství v Československu po 2. světové válce. Tato reforma byla realizována v roce 1948 zákonem „o základní úpravě jednotného školství“. Není překvapivé, že hlavními odpůrci všeobecného postátnění škol byli většinou spojeni s katolickou církví (většina škol byla provozována církevními institucemi). Publikace obsahuje několik zásadních příloh – dokumentů, které dokládají vývoj situace ve zkoumané otázce.

Univerzita Karlova – Nakladatelství Karolinum
Brož., 143x205 mm, 210 stran, 200 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

771 11 Olomouc 2

147/2002

P. P.

D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.